

Jäältä löytynyt ma-
deirankeiju ja noin
kuukauden Porin mai-
semissa viihtynyt kai-
tanokkalokki hyväk-
syttiin uusina lajeina
Suomen lajiluetteloon
viime vuonna. Musta-
kurkkurautiaisen toi-
nen ja ruusulokin nel-
jäs havainto koristivat
harvinaisuusluetteloa.
Aro- ja niittysuohauk-
ka, punajalkahaukka ja
lampiviklo olivat edel-
lisvuosia lukuisampina
liikkeellä. – Yhä suu-
rempi osa harvinais-
suushavainnoista jää
ilmoittamatta RK:lle.
Varmista, että sinunkin
havaintosi ovat kat-
sauksissa mukana!

Jalohaikara Nokialla huhtikuussa
1993. © Hannu Kettunen

*Great White Egret in Nokia, April
1993.*

Rariteettikomitean hyväksymät

Vuoden 1993 harvinaisuusuhavainnot

Pekka J. Nikander, Tom Lindroos ja Tapani Numminen

Suomen Lintutieteelli-
sen Yhdistyksen ja
Lintutieteellisten Yh-
distysten Liiton Rari-
teettikomitea (RK) hyväksyi
vuodelta 1993 336 harvinais-
suushavaintoa ja hylkäsi 84
(peräti 25 %). Runsas hylätty-

jen määrä ei tarkoita sitä, että
RK:n linja olisi vuosien saatos-
sa selvästi tiukentunut vaan
suurin syy hylkäämisiin oli
yleensä havainnoijien esittämi-
en tuntomerkkien niukkuus.
Useista viime vuosina julkais-
tuista erinomaisista määrittys-

kirjoista ja -artikkeleista huoli-
matta havainnoijat eivät tunnu
osaavan kiinnittää huomiota
oikeisiin asioihin. Monissa pa-
pereissa pyrittiinkin muuta-
malla rivillä kuittaamaan jopa
kaikkein hankalamminkin tunnet-
tavien lajien tuntomerkit. Ha-

vaintojen kirjaamiseen kannat-
taa kiinnittää entistä enemmän
huomiota. Valokuvat, alkupe-
räiset muistiinpanot ja mahdol-
lisimman yksityiskohtainen
tuntomerkkien kirjaaminen
helpottavat havainnon käsitte-
lyä ja hyväksymistä.

Harvinaisuuksien kannalta vuosi oli keskinäinen. Suomalaiselle uutena lajina hyväksyttiin jältä löytynyt madeirankeiju ja noin kuukauden Porin maisemissa viihtynyt kaitanokkalokki. Mustakurkkurautiainen nähtiin toisen ja ruusulokki neljännen kerran. Arosuohaukka, niittysuohaukka ja lampiviklo esiintyivät tavallista lukuisampina.

RK sai Ari Ahtiaiselta ja Pekka Loivarannalta listauksen lintutiedotukselle ilmoitetuista harvinaisuuksista. RK pystyy sen perusteella pitämään jonkinlaista kirjaa Suomessa nähdystä RK-lajeista. Vuoden 1993 listasta löytyi 398 havaintoa, joista olisi pitänyt täyttää ilmoitus, mutta marraskuun 1994 loppuun mennessä vain 207:stä (52 %) on tullut ilmoitus RK:lle. Monille havainnoijille tuntuu riittävän oman löytämänsä harvinaisuuden ilmentyminen tekstihakulaitteen ruutuun. Vai voiko lähes puolet "ornitologeista" olla kirjoitustaidottomia? Erityisen huonosti ilmoituksia on tullut amerikanjääkuikasta, punakaulahanhesta, arosuohaukasta, niittysuohaukasta, kiljukotkasta (seitsemästä nähdystä vain yksi ilmoitettu!), punajalkahaukasta, pikkuhuitista, avosetista (13:sta nähdystä kolme ilmoitettu!), lampiviklosta, riuttatirasta, pikkuruokista, isokirvisestä (havaituista 23:sta vain kolmasosa ilmoitettu), virtavästäräkistä, pikkukultarinnasta, taigauunilinnusta ja mustaotsalepinkäisestä. Myös jotkut suurharvinaisuudet ovat jääneet ilmoittamatta, kuten Suomen ensimmäinen ruskokerttu (*Sylvia undata*) tai vasta neljännen kerran maassamme tavattu rusotasku (*Oenanthe hispanica*), jota sadat lintuharrastajat kävivät ihailmassa. Mitä useampi havainto lajista tai mitä useammin laji on nähty Suomessa aiemmin, sitä heikompi ilmoitusaktiivisuus tuntuu olevan. Tämä on sääli, sillä jos havaintoja jää ilmoittamatta, putoaa havaintojen luonnehdinnalta pohja kokonaan pois. Harvinaisuuksien esiintymis-

kuva ja yleistymistä on hyvin vaikea hahmottaa, jos iso osa havainnoista puuttuu. RK-katsauksen tietoja käytetään monissa ulkolaisissa julkaisuissa kotimaisista puhumattakaan. Lisäksi katsaus lähetetään 26 maan rareiteetikomiteoille, jotka käyttävät katsauksen tietoja omien havaintojensa arvioimiseen. Valtaosassa Euroopan maista toimii harvinaisuuskomitea, joka käsittelee maansa harvinaisuushavainnot. Ainoastaan näiden komiteoiden seulan läpi päässeet havainnot hyväksytään virallisesti julkaistavaksi ja käytettäväksi. Kuka muistaisi 10 tai jopa 50 vuoden takaisia havaintoja, ellei niitä olisi kirjattu aikanaan kunnolla ylös.

Tarkistapa, löytyykö vuonna 1993 näkemäsi rareiteetti tästä katsauksesta. Jos et löydä sitä, voit ottaa yhteyttä joko sihteerin, jolta saat tiedon niistä RK:lle saapuneista ilmoituksista, jotka eivät ehtineet tähän katsaukseen, tai täytä kaavake mitä pikimmiten ja lähetä se alueharvinaisuuskomitean kautta RK:lle. RK kokoontuu kolmasti vuodessa, talvella (joulukuun–tammikuussa), keuhällä (maaliskuun–huhtikuussa) ja loppukesällä (elokuussa). Jotta vuoden 1994 havainnot ehtisivät ajoissa vuoden 1995 katsaukseen, tulisi ne toimittaa sihteerille viimeistään heinäkuun puoliväliin mennessä 1995. Vuoden 1993 puuttuvista havainnoista tulee listaus Linnut-lehteen 1/1995.

Rengastajille

Aikaisempien vuosien tapaan rengastustoimisto listasi rengastetut RK-lajit ja niiden rengastajat. Muistutus harvinaisuuksia rengastaneille, jotka eivät ole täyttäneet rengastamastaan RK-lajista kaavaketta, lähti tänä vuonna valitettavasti myöhässä. Monista kaavakeista löytyy edelleen lukuisista muistutuksista huolimatta vain muutama mittatieto. Lisäksi joissakin tapauksissa mitat eivät sovi lainkaan eri lähteissä annettuihin mittoihin.

Tarkista aina, että olet mitannut oikein ja ota aina mahdollisimman monta mitta. Pelkkä siiven mitta ja paino kertovat varsin vähän lajista. Teema-pyyntiä harrastavien tulisi ennen pyydystämistä tutustua lajia koskevaan kirjallisuuteen, jotta selviäisi, mitkä mitat ovat tärkeitä lajin tai alalajin tunnistuksen kannalta. Pyyntin jälkeen sitä on yleensä enää turha pohtia. Muista merkitä kaavakkeelle myös renkaan numero.

Teknisiä ohjeita

Vältä kirjoittamasta lomakkeen marginaaleihin, käytä mieluiten kirjoittamiseen konetta tai mustaa kynää äläkä kirjoita lomakkeen kääntöpuolelle, vaan käytä erillistä valkoista A-4 kokoista paperia. Tämä kaikki helpottaa kaavakkeiden monistamista RK:n jäsenille. Vuosittain otetaan yli 4 000 kopiota lähetetyistä kaavakeista. Vältä ehdottomasti tulostamasta kuvausta matrisikirjoittimella, jossa on vanha ja kulunut nauha. Kokeemus on osoittanut tämän kaikkien huonoimmin kopioituvaksi.

Nykyisen lähes reaaliaikaisen tiedonkulun aikana olisi suotavaa, jos toisten löytämiä harvinaisuuksia katsomaan menneet havainnoijat muistaisivat mainita kaavakeissaan, että lintu on bongattu ja ollut jo monta päivää paikalla. Monista kaavakeista löytyy vain bongauspäivämäärä eikä mitään mainintaa, että lintu olisi ollut paikalla jo aiemmin. Näin helpotetaan samasta yksilöstä tehtyjen useiden havaintojen yhdistämistä. Myös päivämäärät tulisi ilmoittaa täydellisenä vaikkei itse olisi nähnyt lintua kuin vain yhtenä päivänä. Esim. Porissa pesineestä lampiviklosta ei katsaukseen ehtineessä kahdeksassa eri kaavakeessa yhdessäkään puhuta linnun pesimisestä tai viitata mitenkään siihen, että yksilöitä on kenties enemmän kuin yksi. Ja lähes jokaisessa Porin lampiviklolomakkeessa oli vielä eri havaintopaikka. RK joutuikin

pohtimaan näiden kaavakkeiden perusteella, oliko kyseessä yksinäinen tiuhaan paikkaa vaihtava yksilö vai kahdeksan eri yksilöä.

Katsauksessa julkaistujen havaintojen lisäksi RK:lla on edelleen pöydällä joukko havaintoja selkälökin alalajeista ja urpaisen *cabaret*-alalajista sekä muista lajeista, joita ei erisyistä johtuen ole ehditty käsitellä ennen tämän katsauksen valmistumista.

RK:n kokoonpano vuonna 1993 oli seuraava: Dick Forsman (puheenjohtaja), Hannu Jännes (sihteerin), Matti Lammin-Soila, Tom Lindroos, Pekka J. Nikander, Tapani Numminen ja Visa Rauste. Elokuussa 1993 kesken kautta eronneen Dick Forsmanin tilalle valittiin Jari Peltomäki. Vuoden 1994 alusta puheenjohtajaksi valittiin Hannu Jännes ja sihteeriksi Pekka J. Nikander.

Lyhenteet

Linnun tarkka ikä merkitään kalenterivuotena: 1kv = samana kalenterivuotena syntynyt, 2kv = edellisenä kalenterivuotena syntynyt, +1kv = ennen kuuluvaa kalenterivuotta syntynyt jne.

Muut ikälyhenteet: juv. = nuori lintu ensimmäisessä täydellisessä höyhenpuvussaan, ad. = aikuinen, subad. = esi-aikuinen, pull. = pesä- tai maastopokkanen.

Muut käytetyt lyhenteet: jp = juhlapukuinen, tp = talvipukuinen, vp = vaihtopukuinen, ♀-puk. = naaraspukuinen, ♂-puk. = koiraspukuinen, Å = laulava, ♀-Å = naarasääninen, ♂-Å = koirasääninen, r = rengastettu. Muuttavasta linnusta on ilmaistu lentosuunta (N = pohjoinen, NE, NNE, jne). Kääntyvän linnun lentosuunnat on ilmaistu kauttaviivalla (esim. NE/SW). Milloin yksilömäärää ei ilmoiteta, havainto koskee yhtä yksilöä. (v) = RK:llä on ollut määrityksen tukena linnusta otettu valokuva. (ä) = RK:llä on ollut määrityksen tukena linnusta saatu äänite.

Lomakkeen täyttäjän nimi on ensimmäisenä paitsi niitä harvinaisia tapauksia lukuun ottamatta, jolloin lomakkeen täyttäjän on ilmoittanut jonkin toisen näkemän yksilön. Tällöin ensimmäisenä on linnun näkijä ja ilmoittaja on toisena. Ilmoittajan jälkeiset nimet on pyritty kirjoittamaan aakkosjärjestyksessä. Jos samasta yksilöstä on useampi lomake on eri lomakkeilla esiintyvät havainnoijat pyritty laittamaan omiin sulkeisiin.

Tarkastettavien lajien listalta poistuvat vuoden 1994 alusta avosetti, lampiviklo, riuttatira, isokirvinen, virtavästäräkki, hippiäsuunilintu ja taiga-

uunilintu sekä sepelhanhen *hrota*-alalaji. RK ei siis tarkista vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja em. lajeista ja alalajista, aikaisemmat havainnot tulee sen sijaan edelleen lähettää RK:lle.

Luettelo RK:lle ilmoitettavista lajeista ja alalajeista löytyy *Lintumiehen* numerosta 5/1991 sivuilta 229–230.

Katsauksen yksilömäärät

Katsauksessa on lajin nimen jälkeen kolme lukua. Ne ilmaisevat tavattujen yksilöiden kokonaismäärän tiettyinä ajanjaksoina. Ensimmäinen luku käsittelee ajan vuoteen 1974 asti, toinen luku jakson RK:n toiminnan alkamisesta vuodesta 1975 vuoteen 1992 (RK:n hyväksymiä havaintoja) ja kolmas esittävän vuoden 1993. Näiden lukujen summa on kaikkina aikoina tavattujen yksilöiden kokonaismäärä.

Hyväksytyt havainnot Accepted records

Amerikanjääkuikka (*Gavia immer*) (2,27,5)

9.5. Paimio, Paimionlahti jp N (Matti Lempiäinen, Annika Forsten, Tapani Numminen ym.), 20.5. Kristiinankaupunki, Skaftung 2kv ENE (Mauri Koivuluoma, Kari Korhonen, Timo Vanhatalo ym.), 28.–29.7. Pyhtää, Ristisaari ad. jp (v) (Ari Vuorio, Leena Vuorio ym.), 5.11. Eckerö, Torp 1kv (Jyrki Normaja, Pekka Alho, Jarmo Laine ym.), 5.11. Hanko, Täktbuktén–Basholmen (Hannu Klemola, Ari Kuusela, Ville-Veikko Salonen).

Hieman normaalia parempi esiintyminen, normaali vaihteluväli on ollut 1–4.

5.6.92 Korppoo, Jurmo 2kv (Jari Helstola, Jukka Grönlund, Jouni Kiviranta ym.). Vuoden 1992 yksilömäärä nousee neljään.

Jääkuikka (*Gavia adamsii*)
7.11.84 Köyliö, Köyliönjärvi tp/juv (Seppe Aro, U. Karinen). Laji on poistettu tarkastettavien luettelosta vuonna 1985.

Madeirankeiju (*Oceanodroma castro*) (0,0,1)

19.1. Suonenjoki, Iisvesi (v) (Petri Jäppinen ja Niko Collanus, ilmoittivat Terho Hämäläinen, Eelis Rissanen ja Harry Lehto).

Monen muun Suomessa havaitun valtamerilinnun tapaan lintu löytyi heikkokuntoisena, tällä kertaa jäliltä. Löytäjät toimittivat linnun nimismiehen kautta konservattori Pentti Alajalle, mutta yksilö kuoli kuljetuksen aikana. Nykyisin sitä voi käydä ihailemassa Kuopion museossa. Yksi harvinaisimmista koskaan Suomessa tavatuista lajeista. Madeirankeiju pesii Azoreilla, Madeiralla, Teneriffalla, Kap Verdellä, Saint Helenalla ja Ascensionin saarilla sekä Tyynellä Valtamerellä. Laji on tavattu pesimäpaikkojen ulkopuolella Länsi-Euroopassa Suomen lisäksi ainoastaan seitsemän kertaa.⁶

Suula (*Morus bassanus*) (3,19,2)

9.9. Lappeenranta, Lauritsala 1kv SW (Paavo Rantanen, Pekka Karhu, Topi Mäkinen), 26.9. Kittilä, Juoksuvaara 1kv r (v) (Jorma V. A. Halonen, Onni Suvanto).

Kittilän suula löytyi mäntymetsästä koiran avulla. Koiran omistaja ehti jo epäillä kohdanneensa karhun, ennen kuin huomasi tuijottavansa suulaa silmästä silmään. Tyypillinen suomalaisen suulabiotooppi. Valtaosa Suomen suulahavainnoista tehdään syyskuussa ja ehkä hieman yllättäen sisämaassa.

Jalohaikara (*Egretta alba*) (4,45,5)

4.–8.4. Hämeenkyrö, Kirkkojärvi–Nokia, Alasenlahti jp (v), löytyi Hämeenkyröstä, josta siirtyi samana päivänä Nokialle (Sami Tuomela, Heikki Koivisto, Hannu Kettunen ym.), 23.4. Oulu, Mäntylä (Toni Eskelin, ilmoitti Jari Peltomäki), 25.4. Laukaa, Vuontee (Jukka Virtanen, Pekka Kyllönen, Keijo Vesänen), 2.–3.5. Orivesi, Hirtolahti jp (Teemu Lehtiniemi, Hannu Majava, Sanna Junttanen), 7.5. Uusikaarlepyy, Sandören (Mats Björklund, Christian Tikkanen).

Jalohaikarahavainnot painottuvat selvästi kevääseen–kesään. Ruotsissa laji on tavattu vuoteen 1992 mennessä 109 kertaa.²

22.7.–7.8.83 Parainen, Mustfinnträsk (Seidi ja Valter V. Johansson, Pia Lindholm, ilmoitti Marcus Duncker), 8.6.89 Kalajoki, Letto W (Rauli Pudas).

Vuoden 1983 ja 1989 yksilömäärä nousee ennätyskelliseen seitsemään.

Ruskohaikara (*Ardea purpurea*) (2,4,1)

30.4. Helsinki, Santahamina N (Juha Saari).

Muutti harmaahaikaran kanssa. Edellinen havainto on vuodelta 1990 ja sitä edellinen vuodelta 1980. Kaksi havaintoa on huhtikuulta, yksi kesäkuulta ja kolme lokakuulta. Ruotsissa laji on nähty vuoteen 1992 mennessä 25 kertaa.²

Lyhytnokkahanhi (*Anser brachyrhynchus*) (48,332,–)

6.5.87 Kakkola, Tankar 2 NE 13 yksilön metsähanhiparvessa (Juhani Hannola, Hannu Tikkanen).

Laji on poistettu tarkastettavien luettelosta vuonna 1989.

Lumihanhi (*Anser caerulescens*) (65,91,1)

13.5. Porvoon mlk, Söderskär ENE (Gustaf Nordenswan, Kati Könönen).

Tämä ainokainen havainto koskee lumihanhen nk. sinistä värimuotoa, joka on tavattu Suomessa vain kerran aikaisemmin vuonna 1987. RK haluaa muistuttaa havainnoijia sinihanhen kohdalla hanhristeymien mahdollisuudesta. Sen vuoksi havaitut sinihanhet tulee kuvata mahdollisimman yksityiskohtaisesti paljaiden osien värejä unohtamatta.

Sepelhanhi (*Branta bernicla hrota*) (4,38,4)

24.5. Virolahti, Suur-Pisi E n. 350 sepelhanhen parvessa (Markku Ukkonen, Eelis ja Juhani Rissanen, Kalle Ruokolainen), 29.5. Kirkkonummi, Porkkala ad. E muutti yhden nimialalajin edustajan kanssa (Bimbi Ollberg, Mika Nieminen, Roland Sundström), 30.5. Pyhtää, Ristisaari E (Petro Pynnönen, Petteri Tolvanen, Thomas Oesch ym.), 1.6. Helsinki, Santahamina ad. E (Juha Saari, Petri Pietiläinen, Ulla-Maija Vainikka).

RK ei tarkasta vuoden 1994 alusta enää sepelhanhen *hrota*-alalajin havaintoja.

Sepelhanhi (*Branta bernicla nigricans*) (0,3,–)

17.–20.10.86 Lemland, Lågskär (Visa J. Rauste, Karno Mikkola, Matti Nieminen ym.).

Vasta kolmas havainto tästä Itä-Siperiassa ja Länsi-Kanadassa pesivästä alalajista. Ensimmäinen yksilö havaittiin vuonna 1982 ja toinen 1985.

Punakaulahanhi (*Branta ruficollis*) (3,25,4)

15.5. Pori, Tahkoluoto 2 ad. (Matti Sillanpää, Soili Salmi, Veli Salmi), 31.5. Virolahti, Hurppu NE klo 4.10–4.13 80 sepelhanhen parvessa ja NE klo 5.05–5.08 650 sepelhanhen parvessa (Markku Numminen, Pekka Komi, Jari Nummelin).

Punakaulahanhi on länsirannikolla melkoinen harvinaisuus eikä Pohjanlahdelta tunnetta kuin muutama havainto. Virolahdella muutti vajaan tunnin sisällä kaksi eri yksilöä.

Amerikanhaapana (*Anas americana*) (1,8,4)

19.4. Lempäälä, Hahkola +2kv ♂ (Jouni Riihimäki, Pekka Suhonen), 22.4. Halikko, Jokiniemi ad. ♂ (Janne Riihimäki, Timo Koskinen, Seppo Sällylä ym.), 24.4. Vehkalahdi, Lupinlahti +2kv ♂ (Klaus Laine, Tatu Hokkanen, Merja Ruhkanen ym.), 26.4.–22.5. Pyhtää, Ristisaari +2kv ♂ (Klaus Laine, Rauno Sandberg, Ari Vuorio, Petteri Tolvanen ym.), 22.5. Pyhtää, Mustaviiri ♂ (Ari Seppä, Ilkka Korhonen), 17.6. Kakkola, Oja ♂ jp (Juhani Hannila, Antti Tuominen). Vehkalahdella ja Pyhtään saaristossa seikkaillut lintu on tulkittu samaksi. Ruotsissa on nähty 15 yksilöä vuoden 1992 loppuun mennessä.

Punapäänarsku (*Netta rufina*) (9,28,1)

2.4. Valkeakoski, Iso-Vuolle ♂ (Olli Haukkovaara ym.), 24.–25.9.88 Maaninka, Lapinjärvet ♂ ♀ (Veli-Matti Väinänen).

Vuoden 1988 ennätysesiintymisen yksilömäärä kohoaa kahdeksaan.

Pilkaniska (*Melanitta perspicillata*) (10,20,1)

15.5. Uusikaarlepyy, Sandören ♂ (Roger Blomqvist, Pehr-Erik Andersson, Christian Tikkanen ym.).

Tyypillinen pilkaniskahavainto. Valtaosa havainnoista on tehty ke-

väällä ja kesällä. Syksyltä tunnetaan vain yksi havainto. Valtaosa havaintuista on ollut +2kv koiraita ja vain kaksi on ollut 2kv lintuja. Yhtään naaraslintua ei ole toistaiseksi tavattu.

Isohaarahaukka (*Milvus milvus*) (11,20,2)

4.4. Pukkila, Kantele NW (ilmoitti Olli Kivinen), 16.4. Ruokolahdi, Ruunakallionmäki NW–N (Markku Nurminen).

Paluu normaaliin, vain kaksi havaintoa vuoden 1992 huippuvuoden jälkeen. Ruotsin kanta näyttää nykyisin pysyvän melko vakaana, eikä lajin pesimäalue näytä laajentuvan enää pohjoisemmaksi.²

30.9.92 Kirkkonummi, Sundsin torni ENE (Timo Haikarainen, Heikki Saarialho, Rolf Friberg), 1.10.92 Kirkkonummi, Rönnskär S (Hannu Palojarvi), 1.10.92 Kirkkonummi, Mäkiluoto SW (Juha Salin).

Kirkkonummella syys-lokakuun vaihteessa seikkaillut lintu on tulkittu samaksi. Huippuvuoden 1992 yksilömäärä kohoaa kymmeneen.

Hanhikorppikotka (*Gyps fulvus*) (5,1,1)

kesä–heinäkuun vaihe n. viikon paikallisen Nokia, Tottijärvi 2–3kv (v) (Hannu Simola, Kalervo Nuora).

Lintu pysytteli tiiviisti löytämällänsä lampaanraadolla. Edellinen havainto on vuodelta 1986, jolloin yksinäinen lintu seikkaili kesä–elokuun ajan lounaissaaristossa sekä Ahvenanmaalla.

Käärmekotka (*Circus gallicus*) (0,19,4)

16.5. Kirkkonummi, Värnäs S (Kim Viinari, Harri ja Petteri Joki, Antti Martikainen), 23.5. Vantaa, Västerkulla ENE (Heikki Korpelainen), 26.5. Ylämaa, Väkeväälä (Kari Saarinen, Esa Vierimaa), 8.6. Pudasjärvi, Kokkokylä (Toivo Kirkkomäki).

Normaali esiintyminen. Vuoden 1984 jälkeen nähty vuosittain 1–4 yksilöä.

Arosuohaukka (*Circus macrourus*) (33,60,11)

18.4. Pori, Toukari +2kv ♂ (Juha Niemi), 23.4. Mietoinen, Mynälahti ad. ♂ N (Jarmo Laine, Rauno Laine), 7.5. Ruotsinpyhtää, Tavastas ad. ♂ E klo 9.30–9.40, 7.5. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ad. ♂ N klo 11.25–11.35 (Arto Juvonen, Jarmo Pihlainen), 17.5. Virolahti, Hurppu ad. ♂ E muuttava (Kari Saarinen, Rauli Pudas), 18.5. Virolahti, Reinikkala ad. ♂ E (Juha Honkala, Ulla-Maija Vainikka), 21.5. Porvoon mlk, Pellinki +2kv ♂ W/NNW (Markku O. Tunturi, Heikki Frilander, Jussi Heikkilä ym.), 14.6.–20.8. Savukoski, Värriö ad. ♂ (v) (Dick Forsman ym.), 31.7.–n. 10.9. Ruukki, Revonlahti +2kv ♂ (Jukka Hauru, Harri Taavetti, Heikki Tuohimaa), 23.8. Kalajoki, Pitkäsenkylä 3kv ♂ (Rauli Pudas, Erkki Lämäsä), 30.8. Joutseno, Jänhiälä 2kv ♂ (v) (Kari Kuitunen), 2.9. Vaasa, Söderfjärden ad. ♂ (Timo Lahti).

Ennätysellinen vuosi. Ruotsinpyh-

Kaitanokkalokki viihtyi kuukauden Porin Yyterissä touko–kesäkuussa 1993. © Hannu Kettunen
The Slender-billed Gull visited Pori, on the western coast of Finland, from late May to late June.

tään Tavastasissa ja Teutjärvellä nähty koiras on tulkittu samaksi. Savukosken koiras pesi niittysuohaukanaaraan kanssa ja kasvatti kolme risteymäjälkeläistä maailmalle (ks. kuvia *Linuut* 4/1993). Risteymäjälkeläisiä ei ole otettu mukaan kummankaan lajin kokonaisyksilömäärään.

20.5.79 Pielavesi, Löytymäki 2kv ♂ Jy. tynyt kuolleena (v), ilmoitti Terho Härmäläinen), **8.5.92** Ylämaa, Ylijärvi ♂ (Seppo Korpela).

Vuoden 1992 yksilömäärä nousee 10:een, joka on toiseksi paras vuosi vuoden 1993 jälkeen. Aikaisemmat huippuvuodet ovat olleet 1984 ja 1985, jolloin havaittiin seitsemän yksilöä. Pielaveden lintu on tallennettu Kuopion museoon.

Niittysuohaukka (*Circus pygargus*) (18,265,44)

1.5. Joutseno, Konnunsuo ad. ♂ (Tomi Muukkonen, Ulla-Maija Vainikka), **1.** ja **6.5.** Mietoinen, Mynälahti +2kv ♂ NE (Henrik Lindholm, Teuvo Kaasalainen, Markku Virkkilä), (Pekka Loivaranta, Aino Loivaranta), (Ville-Veikko Salonen, Timo Elovaara), (Raimo Heinonen), **2.5.** Porvoon mlk, Söderskär +2kv ♂ SE (Gustaf Nordenswan), **3.5.** Kirkkonummi, Friggesby ad. ♂ S (Karno Mikkola), **3.5.** Parainen, Petteby ad. ♂ (Marcus Duncker), **4.–7.5.** Korppoo, Jurmo +2kv ♀ (v) (Pekka Alho, Hannu Eloranta, Jari Helstola ym.), **4.5.** Kirkkonummi, Saltjärden ad. ♂ (Antti Heikkilä, Erkki Valsta ym.), **6.5.** Kirkkonummi, Värnäs +2kv ♂ (Petteri Hytönen, Petteri Joki, Harri Joki), **8.5.** Kirkkonummi, Gunnarskulla ad. ♀ ESE (Antti Heikkilä, Matti Nieminen, Erkki Valsta ym.), **8.5.** Masku, Laulainen +2kv ♀ (Tom Lindroos, Markku Huhta-Koivisto, Jouko Lunden ym.), **9.5.** Masku, Laulainen +2kv ♂ (Timo Pulli, ilmoitti Tom Lindroos), **10.5.** Rusko, Kko +2kv ♂ (Tom Lindroos), **11.5.** Nousiainen, Kk ad. ♀ (Hannu Rönkkö, Juha Huttunen, Alpo Partumaa), **12.5.** Kokemäki, Puurijärvi ad. ♀ N (Jan Södersved), **13.5.** Korsnäs,

Västanaid +2kv ♀ E (Ari Veijalainen), **15.5.** Savitaipale, Vesitorni ad. ♀ SE–SSE (Markku Loippo, Mikko Loippo, Kimmo ja Vesa Häkkinen), **15.5.** Pori, Levo ad. ♂ E (Heikki Assinen, Pauli Assinen, Kalevi Sillanpää), **15.5.** Korppoo, Jurmo +2kv ♀ (Markku Huhta-Koivisto), **16.5.** Virolah-

ti, Hurppu ad. ♂ (Seppo Sarvanne, Esa Levonen ym.), **19.5.** Pori, Launainen ad. ♂ (Pekka Eriksson), **21.5.** Pyhtää, Ristisaari 2kv (v) (Ari Vuorio, Juha Kauppinen ym.), **21.5.** Kirkkonummi, Fräsars 2kv (Bimbi Ollberg, Ari Syrjänen), **23.5.** ja **26.5.** Joutseno, Konnunsuo ad. ♂ (Karri

Arokiuru tavattiin kahdesti Suomessa 1993. Tämä yksilö on kuvattu 2.2.1994 Köyliössä. © Hannu Kettunen
The Calandra Lark was observed two times in Finland 1993.

Kuitunen, Antti ja Mikko Supponen ym.), **23.5.–15.8.** Oulunsalo, Letto ad. ♂ ad. ♀ ja 2 juv. (Jouni Pursiainen ym.), **27.5. ja 30.5.** Pori, Tuorsniemi ja Toukari ad. ♂ (Matti Salo, Leo Salo, Martti Uusitalo), **29.5.–22.8.** Siuntio, Flyt ad. ♂ ad. ♀ ja 3 juv. (Antti Heikkilä, Erkki Valsta ym.), **31.5.–6.6.** Lemu, Joensuu +2kv ♂ ja +2kv ♀ (Jarmo Komi, Hannu Klemola, Jukka Sillanpää), **1.6.** Kirkkonummi, Saltjärden ad. ♂ (Matti Kapanen, Paavo Liimata), **5.6.–heinäkuu** Pori, Toukari +2kv ♂ ja +2kv ♀ (Juha Niemi, Susanna Rajala ym.), **7.–8.6.** Kirkkonummi, Saltjärden 2kv (Matti Kapanen, Heikki Luoto, Kari Lindblom, Lauri Mäenpää ym.), **11.6.** Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ad. ♂ (Eero Hietanen), **14.6.–20.8.** Savukoski, Värriö ad. ♀ (v) (Dick Forsman ym.), **19.6.** Siikajoki, Tauvo ad. ♂ (Jukka Jantunen, Markku Nurminen, Kari Varpenius), **30.6.** Paimio, Paimionlahti +2kv ♂ (Matti Lempiäinen), **26.7.–2.8.** Pukkila, Kantele 2kv ♂ (Arto Juvonen), **28.8.** Raahc, Tasku ad. ♂ E (Jukka Hauru, Harri Taavetti, Kari Varpenius), **29.8.** Helsinki, Herttoniemi 1kv (Tomi Muukkonen, Ilpo Huolman, Mikko Kataja ym.), **8.9.** Espoo, Henttaan silta +2kv ♂ (Stig Michelsson).

Ennätysellinen esiintyminen. Pesiminen varmistettiin Oulunsalossa ja Siuntiossa. Pari yritti ilmeisesti pesiä Porissa ja Lemussa. Porin havainnot koskevat saman, pesintää yrittäneen parin yksilöitä. Savukosken naaras pesi arosuohaukan kanssa ja kasvatti kolme lentokykyistä risteymäjälkeläistä!

11.5.91 Virolahti, Vähähavajanniemi ad.

♂ NE (Seppo Korpela, Pentti Linko), 16.9.91 Dragsfjärd, Björkbo ad. ♂ S (Kimmo Kuusisto, Ari Kuusela, Mikko Merisaari), 12.9.92 Dragsfjärd, Sunnanå lkv (Tapio Aalto, Jari Helstola, Susanne Tuuri).

Vuoden 1991 yksilömäärä nousee 32:een ja vuoden 1992 23:een.

Pikkukiljukotka (*Aquila pomarina*)

(4,67,5)

18.5. Vantaa, Västerkulla ENE (Pentti Kallio), 18.5. Helsinki, Vanhankaupunginlahti subad./ad. W/SW (Ilpo Huolman, Mikko Kataja, Pekka Komi), 20.5. Inkoo, Sunnanvik ad. E (Jarmo Laine, Markku Harmanen, Sture Lindholm), 25.5. Kirkkonummi, Danskarby ad. E/ENE (Matti Kapanen), 1.6. Ruotsinpyhtää, Tavastas E (v) (Arto Juvonen), 31.7–1.8. Espoo, Ämmässuo ad. (v) (Jarmo Laine).

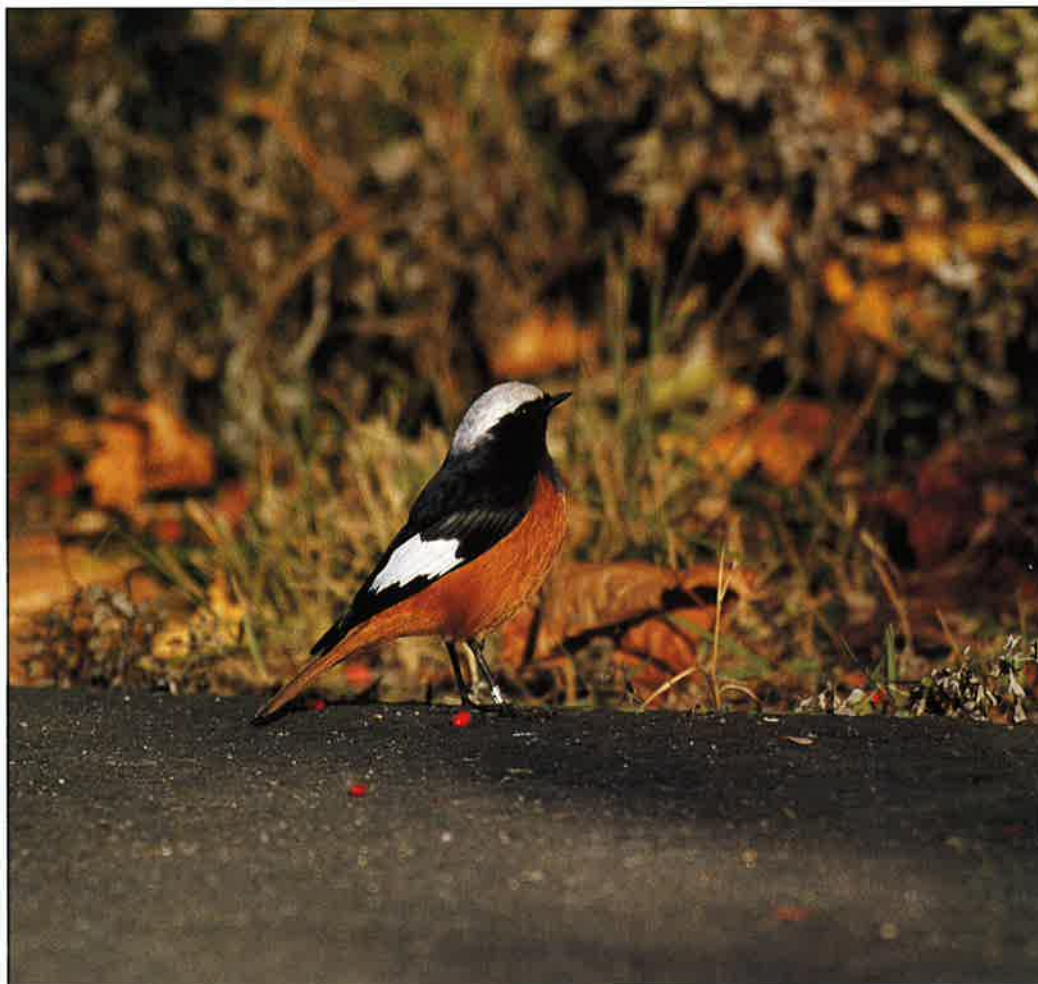
Normaali esiintyminen. Vantaan (Västerkulla) ja Helsingin (Vanhankaupunginlahti) havaintojen on tullut koskevan samaa yksilöä.

24.5.91 Kirkkonummi, Saltfjärden ad. E (Jarmo Laine, Matti Pajunen), 23.5.92 Virolahti, Vähäharvajanniemi ad. N (Seppo Korpela, Markku Jokinen, Timo Nippala).

Vuoden 1991 määrä nousee kolmeen ja vuoden 1992 seitsemään. Ks. myös kommentit kiljukotkan kohdalta.

Mustakaularastas viihtyi Helsingissä 19.1.–13.3.1993. © Hannu Kettunen
The Dark-throated Thrush was met only once in Finland in January–March 1993.

Kalvolassa lokakuussa 1993 tavattu vuorileppälintu on todennäköisesti karannut joltain eurooppalaiselta lintukauppiaalta. © Hannu Kettunen

The Glödenstädt's Redstart was met for the first time in Finland in October 1993. This bird has probably escaped.

Kiljukotka (*Aquila clanga*)

(?,125,1)

21.4. Rautjärvi, Simpele subad./ad. N/E (Jari Kontiokorpi)

Normaalia heikompi vuosi saatujen lomakkeiden perusteella. Lintutiedotukseen ilmoitettiin havainnot kuudesta eri linnusta, mutta vain yhdestä näistä on tullut ilmoitus, sekin katsausta ajatellen liian myöhään.

15.6.1899 Kirkkonummi, Porkkala 2kv (v) (ilmoitti Henrik Lindholm), 3.10.1904 Kirkkonummi, Porkkala 1kv (v) (ilmoitti Henrik Lindholm), 24.6.92 Maaninka, Ylimmäinen 2kv (Veli-Matti Väänänen), 12.9.92 Tenhola, Bölsviken subad. NW (Henrik Lindholm, Mika Nieminen, Bimbi Ollberg ym.).

Vuosisadan vaihteessa museoidut linnut on aikaisemmin määritetty pikkukiljukotiksi. Näin ollen ennen RK:n perustamista nähtyjen pikkukiljukotkien määrä putoo neljään ja kiljukotkien määrä lisääntyy kahdella. Tenholan lintu pystyttiin tunnistamaan vasemman siiven poikkinaisista sulista samaksi, joka on ilmoitettu jo viime vuoden katsauksessa 16.9.92 Hangosta ja 20.9.92 Kirkkonummelta. Vuoden 1992 määrä nousee yhdeksään.

Arokotka (*Aquila nipalensis*)

(1,17,1)

17.6. Piesämäen kaupunki 1km etelään 2kv (v) (Markku Härkönen, ilmoitti Terho Hämäläinen).

Yksilö oli kuollut törmättyään junaan.

8.8.92 Espoo, Ämmässuo 2kv SE (v) (Jarmo Laine).

Vuoden 1992 Inkoon kaatopaikkakotkasta ei kukaan ole edelleenkään vaivautunut täyttämään kaavaketta, mutta sen sijaan saatiin kaavake Ämmässuon kaatopaikalta nähdystä sekä viime katsauksessa (Linnut 6/1993) Topinojan kaatopaikalla valokuvan perusteella pikahyväksytystä linnusta. Hyvä! RK haluaa muistuttaa *Aquila*-kotkien tunnistamisen vaikeudesta. Ruotsissa, Skoonessa 1992 seikkaillutta 4kv arokotkaa pidettiin pitkään pikkukiljukotkana, kunnes lintua päästiin niin lähelle, että linnun sierainaukon huomattiin olevan soikea (pikkukiljukotkalla ja kiljukotkalla pyöreä).² Samoin RK:lle on tullut lomakkeita, joissa samasta yksilöstä (tunnistettu puutuvien sulkien perusteella) on ilmoitettu kolme eri lajia. Laajan yksilöllisen muuntelun takia *Aquila*-kotkien määrittäminen on ehkä eräs kaikkein haastavimmista määrittäsongelmista. Havainnoijia kehoitetaan mahdollisimman yksityiskohtaiseen ja täydelliseen kuvaukseen.

Pikkukotka

(*Hieraaetus pennatus*)

(0,1,2)

23.4. Kuopio, Riistavesi Keskimäinen ad. NW vaalea värimuoto (Paavo Liimata, Heikki Kotilainen), 11.5. Virolahti, Eerikkälä ad. NW (v) tumma värimuoto (Timo Damski).

Toinen ja kolmas havainto. Ensimmäinen havainto on huhituulta 1984.

Punajalkahaukka*(Falco vespertinus)*
(7,326,32)

22.4. Uusikaupunki, Pyhämaa +2kv ♂NE (Raimo Virtanen, Kauko Häkklä), 3.5. Hanko, Täktom QNE (Antero Topp, Pertti Uusivuori, Kim Vinari), 3.5. Tammisaari, Finbygränd 2kv ♀ (Karri Kuitunen, Jani Ceder, Sampo Laukkanen), 4.5. Inkoo, Breds +2kv ♂ (Ilkka Lehtinen, Olavi Hildén), 5.-7.5. Nauvo, Galls +2kv ♂ (v) (Pekka Alho), 6.-7.5. Inkoo, Syväsatama 2 ad. ♂ (1 ♂ r) (v) (Veikko Tarsa), 7.5. Nurmijärvi, Kirkonkylä ♀ (Timo Kärkäinen, Ari Ahtiainen), 8.5. Pyhäranta, Kirkonkylä QE (Pekka Alho, Hannu Klemola, Jarmo Komi ym.), 9.5. Oimattila, Ruha ad. ♂ (v) (Marko Vauhkonen, Jari Paasonen), 13.5. Paimio, Paimionlahti ♀ ENE (Matti Lempiäinen, Pekka Toola), 15.5. Oimattila, Luhtikylä ♀ (v) (Marko Vauhkonen, Jari Paasonen), 15.5. Nummi-Pusula, Pitkälampi ad. ♂ (Hannu Friman, Jari Degerstedt), 16.5. Kotka, Salminlahti QE (Klaus Laine), 16.5. Espoo, Vermo +2kv ♂ E (Kari Lindblom, Jari Nummelin, Jari Rantala), 17.5. Vihti, Vanjärvi ♀ (Kari Virta), 17.5. Västanfjärd, Galtarbynslahti 2kv ♂NW (Rasmus Mäki, Vesa Partanen), 18.5. Kirkkonummi, Vikträsk ad. ♂ (Bimbi Ollberg), 22.5. Kotka, Salminlahti ad. ♂ (Hannu Klemola, Hannu Friman), 22.5. Virolahti, Kellovuori +2kv ♂ E (Klaus Laine, Kimmo Heiskanen, Juha Viitalo), 22.5. Ylämaa, Väkeväjärvi 2kv ♂ (Jari Helstola, Jouni Kiviranta, Pasi Laaksonen ym.), 23.5. Kotka, Kaarniemi Q S (Arto Kaituri, Jari Lagerroos), 23.5. Joutseno, Konnunsuo 2kv ♂ (Karri Kuitunen, Antti ja Mikko Supponen), 23.5. Korppoo, Utö QN (Ville-Veikko Salonen, Timo Elovaaara), 23.-25.5. Värtsilä, Patsola ♀ (Hannu Kivivuori, Pentti Zetterberg, Markku Halonen), 24.5. Virolahti, Harvajanniemi ad. ♂ NE (Tapio Tohmo, Tero Ilomäki), 25.5. Riihimäki, Paalijärvi ♀ (v) (Reima Hirviniemi, Jarmo Junnila), 26.5. Perniö, Laukanlahti 2kv ♀ (Janne Riihimäki ym.), 12.7. Pattijoki, Mikonkari 2kv ♂ W-S (Jukka Hauru), 5.9. Kirkkonummi, Porkkala 2kv ♂SSW (Tomi Muukkonen, Antti Below, Ulla-Maija Vainikka ym.), 6.9. Ruokolahti, Laurniemi QW (Jukka Jantunen), 9.9. Joroinen, Järvikylä ♀ (Heikki Kotilainen, Timo Immonen, Heikki Pentikäinen), 12.9. Helsinki, Vuosaari 1kv ♀ puk. SW (Tomi Muukkonen, Antti Below, Jari Kostet), 27.9. Asikkala, Pulkkilanharju 2kv ♂ S (Juha Jalkanen).

Kaikkein aikojen neljänneksi paras vuosi ja toinen hyvä vuosi peräkkäin.

22.6.80 Iitti, Mukulanlahti ad. ♂ (Osma Ruottinen, Matti Iikkanen), 22.6.90 Sonkajärvi, Sukeva 2kv ♂ (v) (Veli-Matti Sorvari, Jouni Sorvari), 12.8.90 Siilinjärvi, Kolmisoppi 1kv (Harri Kontkanen, Ari Parviainen), 10.9.90 Hanko, Täktom 1kv (Heikki Vasamies), 16.6.91 Alavieska, Putaanperä ad. ♂ (Rauli Pudas), 16.5.92 Vehkalahti, Pitkä-Kotka ad. ♂ (Jari Venemies), 19.5.92 Lohtaja, Ohtakari 2kv ♂ W (Rauli Pudas), 25.5.92 Lappeenranta, Kotola ♀ (Marko Ruti), 1.-2.6.92 Dragsfjärd, Vänö ♀ (Sampo Kunttu, Rami Lindroos, Mikko Suhonen), 20.6.92 Virrat, Vermajärvi 2kv ♀ (Heikki Parviainen, Tarja Keihänen), 30.8.92 Hanko, Kesäteatterin ♀ (Henrik Lindholm, Mika Nieminen, Roland Sundström).

Vuoden 1990 yhteismäärä kohoaa 43:een, mikä on korkein vuosisumma toistaiseksi, vuoden 1991 summa on 17 ja vuoden 1992 38.

Tunturihaukka*(Falco rusticolus)*

28.4. Kesälahti, Mäntyniemi ad. N (Petri Hotola), 25.9. Mustasaari, Östra Norrskär 1kv SE (Ari Veijalainen, Tapio Aalto), 12.10. Pori, Yyteri 1kv S/SE (Juha Sjöholm), 17.10. Lieto, Kietonmäki 1kv S (Tom Lindroos, Markku Huhta-Koivisto, Tapani Missonen), 15.10.87 Lemland, Lågsjär (Visa J. Rauste, Tapio Aalto, Jari Helstola ym.).

Pikkuhuitti (Porzana parva)
(21,85,7)

7.5. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ♂ Ä (Jouni Repo), 9.-15.5. Laitila, Otajärvi ♂ Ä (Markku T. Santamaa, Kalle Haapala, Pete Pöyhönen), 15.-18.5. Laitila, Otajärvi ♀ Ä (Jyrki Normaja, Soili Leveelahti, Jukka J. Nurmi), 16.5. Asikkala, Vähäpää ♀ Ä (ä) (Osma Ruottinen, Paavo Posti, Mika Selin), 18.5.-2.6. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ♂ ja ♀ Ä (Arto Juvonen, Seppo Sarvanne, Pekka Topp ym.), 19.-25.5. Hattula, Rietoo ♀ Ä (Ari Lehtinen, Jouko Astor, Juha Juutinen), 30.-31.5. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ♀ Ä (Jouni Repo, Timo Aalto), 2.6. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ♀ Ä (Pekka Topp, Arto Juvonen, Seppo Sarvanne), 27.-29.6. Siuntio, Björnträsk ♂ Ä (Kari Ahola, Arto Laesvuori).

Teutjärven pikkuhuittien lukumääräsi tulkittiin kaksi.

7.-10.6.90 Kälvä, Ruotsalo ♂ Ä (Juhani Hannila, Harri Hongell, Terho Taarna).

Avosetti*(Recurvirostra avosetta)*
(16,193,5)

24.4. Dragsfjärd, Lövö 2 S/SE (Jari Helstola, Rasmus Mäki, Mikael Nordström ym.), 24.4. Dragsfjärd, Kasnäs 2 S (Jarmo Laine, Markku Harmanen), 3.5. Hanko, Högholmen 2 (Antero Topp, Pertti Uusivuori, Kim Vinari), 13.6. Oulu, Toppilan puhdistamo (Ari Rajasärkkä, Antti Below, Helmi Kuittinen ym.).

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja avosetista. Lövön ja Kasnäsän muuttavat linnut on tulkittu samoiksi. Vuoden 1993 tietoon tulleista 16 havaitusta avosetista vain viidestä on saatu ilmoitus!

Aropääskykahlaaja*(Glareola nordmanni)*
(5,8,1)

24.5.-21.6. Kotka, Hovinsaari (Klaus Laine ym.).

Edellinen havainto on vuodelta 1991 ja sitä edellinen vuodelta 1984.

Mustajalkatylli*(Charadrius alexandrinus)*
(18,30,2)

1.6. Alavieska, Keskusurheilukenttä ♂ (Rauli Pudas), 12.-13.6. Kokkola, Rummelö ♀ (Sami Salonskoski, Marko Pohjoismäki, Antti Tuominen ym.).

17.5.92 Pori, Yyteri ♂ ♀ (Olli-Pekka Liinalaakso, Hannu Majava).

Vuoden 1992 yksilömäärä nousee yhdeksään, mikä on tähänastinen ennätys.

Siperian-/**Amerikankurmitsa***(Pluvialis fulva/dominica)*
(1,18,0)

30.9.92 Kalajoki, Letonokka juv. SW (Rauli Pudas).

Vuoden 1992 yhteismäärä nousee ennätyskelliseen kuuteen. Lukuun sisältyy myös lajilleen määrittämättömät yksilöt. Havainnoijia kehoitetaan kuvaamaan havaitsemansa lintut hyvin tarkasti, jotta amerikankurmitsan (*P. dominica*) mahdollisuus voidaan sulkea varmuudella pois. Ruotsissa siperiankurmitsoja on nähty vuoden 1992 loppuun mennessä 14 ja amerikankurmitsoja 8 yksilöä. Englannissa vastaavat luvut ovat vuosi 1993 mukaan lukien amerikankurmitsa 172 ja siperiankurmitsa 28 yksilöä. Suomessa amerikankurmitsaa ei ole vielä tavattu.

Tundravikla*(Tryngites subruficollis)*
(1,7,1)

18.-21.9. Pori, Leveäkari 1kv (Kari Lindblom, Jukka Hatva, Frans Silvenius).

Edellinen havainto on vuodelta 1991. Ruotsissa laji on tavattu vuoteen 1992 mennessä 14 kertaa.²

Räme-/Tundrakurppelo*(Limnodromus griseus/scolopaceus)*
(0,2,1)

4.8. Karkkila, Pyhäjärvi SE (Kalle Virta, Asko Rannisto, Mika Teivonen ym.).

Yllä oleva luku sisältää vain määrittämättömät. Määritettyjen tundrakurppeloiden yhteismäärä on kuusi.

Lampiviklo*(Tringa stagnatilis)*
(47,291,42)

24.4. Artjärvi, Suonpellot (Kari Reinikainen, Juha Jalkanen, Seppo Kokkonen ym.), 25.4. Lemland, Lågsjär jp (v) (Jukka Jantunen, Jukka Hauru, Panu Kuokkanen ym.), 26.4. Pori, Kaarluto (Juha Nieminen, Markku Mäkinen ym.), 27.4. Kristinankaupunki, Pohjoislahti (Mauri Koivuluoma), 1.5. Dragsfjärd, Lövö 2 NE (Janne Riihimäki, Jani Laaksonen), 2.5. Lappeenranta, Haapajärvi 2 (Topi Mäkinen), 2.5. Pori, Preiviikin kalaranta (Matti Salo, Leo Salo), 2.5. Vehkalahti, Vilniemi (Seppo Grönlund), 3.5. Dragsfjärd, Öro (Pekka Loivaranta), 3.5. Espoo, Laajalahdi (Jouko Törnqvist), 5.-9.5. Vihti, Vanjärvi (Mika Teivonen, Juha-Matti Valonen), 5.-7.5. Vehkalahti, Salminlahti (7.5. 2 lintua, muutoin 1) (Tero Ilomäki, Rauno Sandberg, Ari Vuorio), 6.5. Saari, Kana-valampi (Jukka Jantunen, Tiina Ritolahti), 6.5. Maaninka, Lapinjärvi (Heikki Kotilainen, Mika-Petri Harju), 6.5., 7.5. ja 13.5. Kotka, Huumanpohja (Tero Ilomäki, Merja Weckman), (Vesa Hyryyläinen), (Vesa Hyryyläinen, Gunnar Suokko, Raili Suokko) 7.5. Pori, Yyteri (Juha Nieminen ym.), 8.5., 9.5. ja 15.5. Värtsilä, Säpäri (Matti Kapanen, Jouni Pursiainen, Pentti Zetterberg), (Hannu Kivivuori), (Hannu Kivivuori, Erkki Korhonen) 8.5. Pori, Riitasarka (Tom Lindroos, Markku Huhta-Koivisto, Jouko Lunden ym.), 9.5. Imatra, Immalanjärvi jp (v) (Jukka Jantunen), 10.5. Salo, Halikonlahti (Janne Riihimäki, Jani Laaksonen, Ilkka Murto ym.), 11.5. Nokia, Alasenlahti (v) (Sami Tuomela, Elisa Keto ym.), 12.5. Kokkola, Pikiruukki (Sami Salonskoski), 15.5. Pori, Kuumainen (Jari Lagerroos, Arto Kaituri), 18.-19.5. Paimio, Paimionlahti (Tapani Numminen, Annika Forsten, Hanna Järvinen ym.), 18.5. Siikajoki, Karinkanta 2 (Jari Peltomäki), 19.5. Pori, Paarnoori jp (Jani Vastamäki, Juha Järvi),

23.5. Lemi, Urolanlahti (Sampsu Cairrenius, Minna R. Järvinen), 23.5. Vuolijoki, Otanmäki ad. (Hannu Rönkkö, Pekka Hela, Alpo Parttinaa), 27.-28.5. Kokkola, Pikiruukki-Rummelö (Sami Salonskoski, Juhani Hannila, Kari Koivumäki ym.), 29.5. Hailuoto, Kirkonkylän pellot (Jari Peltomäki, Ulla Peltomäki, Toni Eskelin ym.), 5.6. Lohtaja, Marinkaistenranta (Sami Salonskoski), 6.6. Haukivuori, Hirviniemi hetken paikallisenä, lähti S (Jouni Majuri), 6.6. Närpiö, Piolahti nousi ja katosi NW (Arto Keskinen, Aarne Lahti, Kari Kuokkanen ym.), 13.6. Mustasaari, Valassaaret, paikallinen, lähti myöhemmin S (Jan Hägg, Matti Maskulin, Toni Uusimäki), 19.6. Kuusamo, Heralampi (Sampsu Cairrenius), 20.6. Kalajoki, Vihaslahti (Sami Salonskoski), 6.-7.7. Liminka, Heiskarin haka ad. (Jari Peltomäki, Ulla Peltomäki, Panu Kuokkanen), 9.7. Pori, Fleiviiki (Kari Lindblom, Jari Nummelin), 28.7. Mustasaari, Västra-Norrskär (Jouni Riihimäki, Kari Eischer, Pekka Komi ym.), 29.7. Pori, Paarnoori (Janne Lampolahti, Jorma Peiponen), 31.7. Helsinki, Santahamina 1kv (Juha Saari, Ilpo Huolman, Mikko Kataja).

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja lampiviklosta, vaan havainnot siirtyvät paikallisten ART:ien tarkastettavaksi.

Lampiviklon pesintä valmistettiin Porissa, mutta rengastetuista poikaisista lähetetty kaavake tuli niin myöhään, ettei se ehtinyt tähän katsaukseen. Linnut liikkuvait melko laajalla alueella. Parhaimmillaan soittimella oli neljä lintua yhtäikaa, joten yhteismäärissä Porista laskettiin 4 yksilöä. Värtsilän Säpärin havaintojen on tulkittu koskevan samaa yksilöä samoin Kotkan Huumanpohjan ja Espoon Laajalahden havaintojen.

16.8.84 Kajaani, Kajaani OY:n tehdas ad. (v) (Hannu Rönkkö, Martti Artama, Jukka Lempiäinen), 24.6.85 Maaninka, Kinnulanlahti hättävällä (Veli-Matti Väänänen, Pentti Runko), 23.5.87 Maaninka, Kinnulanlahti (Veli-Matti Väänänen), 4.-6.6.88 Maaninka, Kinnulanlahti (Veli-Matti Väänänen), 18.5.89 Maaninka, Patalahti (Veli-Matti Väänänen), 1.6.90 Iisalmi, Keskimäinen (Veli-Matti Väänänen), 15.5.91 Varpaisjärvi, Sopenjärvi lähti E (Harri Hölttä).

Vuoden 1990 yhteismäärä nousee 36:een, vuoden 1991 18:aan ja vuoden 1992 27:ään

Isovesipääsky*(Phalaropus fulicarius)*
(11,22,2)

25.9. Hailuoto, Pöllä juv./tp (Ari Rajasärkkä, Sami Timonen), 24.10. Ranua, Simojoki (v) (Kari Oittinen, Juha ja Raimo Koskenkorva).

Isokihu (Stercorarius skua)
(6,16,1)

11.6. Utsjoki, Pulmanki NNW (Petteri Tolvanen, Jyrki Pynnönen).

Kaitanokkalokki*(Larus genei)*
(0,0,1)

23.5.-22.6. Pori, Yyteri ad. (Erkki Valsta, Tapani Lilja ym.).

Väli- ja Mustallamerellä pesivä laji tavattiin ensimmäistä kertaa Suomessa. Ruotsin ensimmäinen nähtiin vuotta aiemmin 1992. Suomen havainnon tapaan lintu oli vanha ja se

pysytteli useamman viikon yhdessä paikassa "rastimiesten" iloksi.²

Grönlanninlokki

(*Larus glaucooides*)
(2,5,3)

26.1. Lemland, Herröskatan 3kv (Roland Sundström, Matti Soini), 10.-14.2. Korsnäs, Bräckskäret 2kv (Ari Veijalainen, Aarne Lahti ym.), 25.-26.4. Jyväskylä, Jyväsjärvi subad. (Jukka Virtanen, Keijo Vesanen).

Tähän mennessä paras vuosi. Havainnot painottuvat talveen ja alkukevääseen. Jyväskylän havainto on ensimmäinen sisämaasta.

Ruusulokki

(*Rhodostethia rosea*)
(1,2,1)

6.-9.1. Kemiö-Perniö, Strömme ad. tp (v) (Markku Harmanen).

Edelliset havainnot ovat vuosilta 1989, 1982 ja 1973. Myös Ruotsissa nähtiin samoihin aikoihin yksi ja Englannissa peräti kuusi yksilöä.⁸

Riuttatiira

(*Sterna sandvicensis*)
(16,138,16)

16.5. Pori, Tahkoluoto ad. NE (Pekka Eriksson, Antti J. Lind, Matti Sillanpää), 16.5. Kristiinankaupunki, Siipyy jp SE-N (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Petri Rissanen), 27.5. Pori, Kuuminainen 2 ad. (Matti Sillanpää, Ari Pitkälä), 30.5. Porvoon mlk, Pellinki ad. S (Risto Saranto), 9.6. Pori, Yyteri ad. (Matti Sillanpää, Lauri Hänninen), 9.7. Kirkkonummi, Stora Träskö ad. SE (Petteri Hytönen), 18.7. Hanko, Byön 2 +1kv (v) (Martin Helin), 19.7. Korppoo, Jurmo ad. pp/vp (Sampo Kunttu, Jyrki Normaja), 20.7. Korppoo, Jurmo 2 +1kv (Jyrki Normaja, Rami Lindroos, Sampo Kunttu), 30.7. Eurajoki, Olkiluodonvesi ad. (Janne Lampolahti), 11.8. Lemland, Lågsjär 2kv (Markku O. Tunturi), 12.8. Hanko, Vedagrundet ad. (Hannu Klemola, Tom Lindroos, Mika Sjöblom).

Korppoon Jurmossa heinäkuussa peräkkäisinä päivinä nähdyt yksilöt pystyttiin erottamaan toisistaan erilaisen otsankuvioinnin perusteella. Suomessa tavatut riuttatiirat ovat yhtä lukuun ottamatta olleet kaikki vanhoja lintuja.

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja riuttatiirasta. 20.7.91 Korppoo, Utö 2 W (Jari Helstola, Jukka Jantunen), 3.5.92 Korppoo, Utö 2 ad. jp N (Sampo Kunttu, Rami Lindroos), 4.5.92 Inkoo, Koppnäs ad. (Petteri Hytönen, Petteri Joki), 3.6.92 Korppoo, Jurmo 2 (Jari Helstola, Jouni Kiviranta, Pasi Laaksonen ym.), 16.8.92 Lemland, Lågsjär 2 ad. vp (Tapio Aalto, Susanne Tuuri).

Ennätysvuoden 1991 yksilömäärä nousee 38:aan ja vuoden 1992 29:ään.

Valkosiipitiira

(*Chlidonias leucopterus*)
(3,19,4)

15.5. Hollola, Kutajärvi ad. (Esa Lammi), 22.5. Kirkkonummi, Morsfjärden 3 jp (Frans Silenius).

1980-luvun lopussa ja 1990-alussa lajista on tehty vuosittain 1-2 havaintoa. Havainnot ajoittuvat loppukevääseen ja alkukesään yhtä heinäkuun lopun ja yhtä syyskuun alun ha-

vaintoa lukuun ottamatta.

Pikkuruokki (*Alle alle*)
(n. 58,73,8)

27.2. Taipalsaari, Ampujala tp r löytynyt hangelta (Markku Loippo, Helga Kuisma), 3.5. Mustasaari, Valassaaret tp (Rune Jacobsson, Håkan Johansson), 11.10. Juankoski, Suur-Säyneinen tp, hukkui muikkuverkkoon 2 m:n syvyydelle (v) (Asko Partanen, ilmoitti Terho Hämäläinen), 31.10. Asikkala, Pulkkilanharju tp (Juha Jalkanen, Kari Reinikainen), 1.11. Rymättylä, Heinäinen (Jyrki Uotila, Janne Jylhä, Arvi ja Perttu Uotila ym.), 6.11. Imatra, Immalanjärvi tp/juv (v), hukkui myöhemmin päivällä kalaverkkoon (Jukka Jantunen, Seppo Löfgren, Paavo Rantanen), 8.11. Lappeenranta, Lauritsala (Paavo Rantanen, Jouko Rantanen), 17.11. Kiuruvesi, Turhala tp r. (Silveri Jussila, Timo Hämäläinen).

Kiuruveden lintu oli piiloutunut metsäautotiellä parkkeeratun auton alle. Autoa käynnistettäessä se yritti liivataa karkuun. Lintu saatiin kuitenkin kiinni ja rengastukseksi jälkeen hyväkuntoinen lintu toimitettiin Helsinkiin, missä se vapautettiin Katajanokan edustalle.

Ioka-marraskuun vaihe 1970 Kitee, Paasivesi tp. Lintu oli jäänytyn jaloistaan kiinni ja se kuoli myöhemmin (Raimo Asikainen, ilmoitti Veikko Makkonen), 3.1.85 Lemland, Marsö tp (Erkki Valsta, Anssi Laurila, Jan Södersved).

Lunni (*Fratercula arctica*)
(n. 28,10,2)

23.-31.1. Kittilä, Kaukonen 2kv r (v) (Jorma V. A. Halonen, Jouko ja Ritva Ollila ym.), 29.1. Mänttä, Salmivirta 2kv, löytyi kuolleena järven jäältä (v) (Markku Saari, Esko, Raija ja Klaus Salmivirta).

Tammikuu näyttää olevan otollista aikaa lunnihavainnoille. Talvilintulaskijoiden kannattaakin olla erityisen valppaana joululaskennan aikoihin!

Mehiläissyöjä

(*Merops apiaster*)
(15,61,1)

15.5. Korsnäs, Kirkkonkylä (Timo Lahti). Kolmas huono vuosi peräkkäin. 1980-luvun kultaisista vuosista ei ole 1990-luvulla tietoaakaan. 1980-luvulla on nähty 67 % kaikista mehiläissyöjistä, kun 1990-luvun vuosikeskiarvo on tähän mennessä ollut 2 yksilöä.

29.5.88 Hanko, Halias (Juha Saari).

Vuoden 1988 yhteismäärä nousee 13:een.

Arokiuru

(*Melanocorypha calandra*)
(0,5,2)

8.12. Joensuu, Repokallio (Harri Kontkanen), 25.12.93-6.2.94 Köyliö, Yttilä. Linnun kohtaloksi koitui nälkäinen varpushaukka, joka tappoi Köyliön talvinäkövyyden 6.2.94 (Ilkka Kuvaja, Kari Kekki ym.).

Edelliset havainnot ovat vuosilta 1989, 1986 ja 1985. Arokiuru pesii Pyreneitten niemimaalta Kaspianmeren pohjoispuolelle ulottuvalla alueella.

Lyhytvarvaskiuru

(*Calandrella brachydactyla*)
(14,35,4)

10.5. Saltvik, Haga Kungsgård (Göran Andersson), 27.6.-22.8. Kotka, Hovinsaari (Klaus Laine, Suvi Majanen ym.),

25.-27.10. Riihimäki, Siirtola r (v) (Seppe Lindroos, Esko Pasanen ym.), 14.-25.12. Hanko, Täktom (Martti Raekunna ym.).

Kotkan lintu on pisimpään samalla paikalla viihtynyt yksilö tähän mennessä. Lintu sulki kesän aikana muuttuen melkoisen erinäköiseksi.

11.6.92 Lemland, Lågsjär (v) (Tomi Muukkonen, Petro Pynnönen, Ulla-Maija Vainikka).

Töyhtökiuru

(*Galerida cristata*)
(38,7,1)

23.9.93 Hanko, Itäsatama ♂ (v) (Mika Nieminen, Roland Sundström, Rolf Friberg) ja 16.10.-15.4.94 (Tom Lindroos, Markku Huhta-Koivisto, Heikki Nurmi ym.).

Lintu intoutui keväällä konsertoimaan ohikulkijoille.

Isokirvinen

(*Anthus novaeseelandiae*)
(?,232,12)

19.9. Eurajoki, Verkkokari (Jaakko Mäki-Jaakkola, Pasi Grönlund), 23.-24.9. Hanko, Täktom (Heikki Luoto, Ralf Friberg, Mika Nieminen ym.), 25.9. Uusikaupunki, Liesluoto S (Jarmo Laine, Rauno Laine), 25.9. Kristiinankaupunki, Skaftung 1kv (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Petri Rissanen), 26.9. Kristiinankaupunki, Skaftung S klo 7.13 (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Petri Rissanen), 26.9. Kristiinankaupunki, Skaftung S klo 9.32 (Hannu Koskinen, Timo Palomäki), 7.10. Lemland, Lågsjär SW (Asko Rokala, Karmo Mikkola, Seppo Vuolanto), 7.-13.10. Mustasaari, Östra Norrskär (Jan Södersved, Mauri Jalonen, Aarne Lahti ym.), 9.10. Helsinki, Vanhankaupunginlahti WSW (Markku Heinonen), 9.10. Uusikaupunki, Vekara (Raimo Heinonen, Matti Lempiäinen, Harri Päiväranta ym.), 11.-12.10. Kotka, Hovinsaari (Klaus Laine ym.), 15.10. Eckerö, Signilskär W (Petteri Tolvanen, Thomas Oesch, Aarne Vattulainen).

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja isokirvisestä, vaan havainnot siirtyivät paikallisten ART:ien tarkastettavaksi. Useimpiin maastohavaintoihin sisältyy mongoliankirvisen mahdollisuus.

Nummikirvinen

(*Anthus campestris*)
(58,76,2)

5.5. Kotka, Hovinsaari (Ari Vuorio, Jari Hoikkala), 18.5. Kotka, Hovinsaari (Kari Lindblom, Jaakko Vähämäki).

Iso-/nummikirvinen

(*A. novaeseelandiae/campestris*)
25.9.92 Eckerö, Styringsudden S/SE (Henrik Lindholm), 3.10.92 Hanko, Kesäteatteri E (Henrik Lindholm, Christian Catani, Soili Leveelahti).

Havaintoihin sisältyy myös mongoliankirvisen mahdollisuus.

Taigakirvinen

(*Anthus hodgsoni*)
(0,14,4)

12.6.-6.7. Oulu, Kalimenoja ♂ Å r (Jouni Pursiainen, Jari Peltomäki ym.), 2.10. Mustasaari, Östra Norrskär 1kv r (v) (Tapio Aalto, Annika Forsten, Tapani Numminen ym.), 9.10. Mustasaari, Östra Norrskär nousi korkealle ja suuntasi NNE (Ari Veijalainen), 16.10. Luvia, Säppi (Ahti Vapaavuori, Ari Pitkälä, Elisa Vä-

paavuori).

Oulun lintu on ensimmäinen manteleella tavattu yksilö, minkä takia tekstiherätyskellon omistajat ja muutkin kynnelle kykenevät suuntaisivat kesäkuussa pohjoiseen. Havainto on tietävästi Euroopan ensimmäinen kesähavainto, sen sijaan joitakin keväthavaintoja tunnetaan.

18.10.87 Lemland, Lågsjär (Visa J. Rauste, Tapio Aalto, Jari Helstola ym.).

Yksilöissä todettiin *yunnanensis*-alalajin piirteet. Vuoden 1987 yksilömäärä nousee kolmeen.

Keltavästäräkki

(*Motacilla flava*)

24.4. Korppoo, Ormskär ♂ alalaji *feldegg* (v) (Kari Eischer, Reijo Ikävalko, Kim Mäkinen ym.).

2.6.-4.7.82 Sonkajärvi, Lahtisuo ad. ♂ alalaji *luteiflavissima* pesi *M. f. flavan* kanssa (Veli-Matti Sorvari, Eero Antikainen), 8.5.92 Porvoon mlk, Brattnäs ♂ alalaji *luteiflavissima* (Arto Juvonen).

M. f. feldegg -havainto oli 6. ja *M. f. luteiflavissima* -havainto 7. ja 8. Kaksi edellistä havaintoa keltapaisista keltavästäräkeistä ovat vuosilta 1980 ja 1976.

Sitruunavästäräkki

(*Motacilla citreola*)
(10,64,3)

3.5. Mustasaari, Östra Norrskär ♂ (Ari Veijalainen, Mauri Jalonen, Aarne Lahti ym.), 18.5. Kotka, Hovinsaari ♂ (Klaus Laine), 25.6.-21.7. Pori, Yyteri +1kv ♀ (Juha Sjöholm ym.).

Esiintyminen noudattelee pitkälti 1990-luvun esiintymistä: havainnot keskittyvät kevääseen ja kesään.

2.5.92 Konnevesi, Pyhäjärvi ♂ (v) (Heikki Hiekkänen, Kalle, Eino ja Tauno Hiekkänen).

Vuoden 1992 yksilömäärä nousee seitsemään.

Virtavästäräkki

(*Motacilla cinerea*)
(125,147,4)

10.5. Vehmersalmi, Myllykoski ♂ (Heikki Kotilainen, Toivo Kotilainen ym.), 13.5. Kristiinankaupunki, Siipyy ♂ (v) (Mauri Koivuolamo, Timo Vanhatalo), 23.5. Perniö, Latokartano ♂ (Kari Karhu, Ari Laine), 10.6. Savukoski, Värriö (Tommi Nyman, Teuvo Hietajärvi, Pasi Reunanen).

18.5.85 Pori, Kuuminainen ♂ (Karri K. Jutila), 22.12.92 Turku, Ruissalo W (Petri Parvinen).

Vuoden 1992 yksilömäärä nousee neljään.

Västäräkki

(*Motacilla alba yarrellii*)
(0,8,0)

19.-20.4.91 Kustavi, Isokari (v) (Jarmo Laine, Juhani Virtanen), 1.5.92 Kustavi, Isokari (v) (Jarmo Laine, Juhani Virtanen).

Hauskat havainto. Samat havainnot näkivät saman alalajin peräkkäisinä vuosina samassa paikassa!

Mustakurkkurautiainen

(*Prunella atrogularis*)
(0,1,1)

23.10. Uusikaupunki, Vekara (Matti Lempiäinen, Raimo Heinonen, Raimo

Virtanen).

Tietävästi vasta kolmas havainto Euroopasta, ja näistä peräti kaksi on Suomesta. Suomen ulkopuolella laji on tavattu ainoastaan Ruotsissa kesäkuussa 1988.⁷ Suomen edellinen havainto on syksyltä 1987. Mustakurkkurautiaisen nimialalaji pesii Uralilla ja talvehtii Afganistanissa, Pakistanissa ja Keski-Aasian vuoris-tossa.

Sinirinta

(*Luscinia svecica cyaneacula*)
(11,10,2)

10.5.–noin viikko eteenpäin Anjalan-koski, Suurjärvi +2kv ♂ Ä r (v) (Petri Metsälä, Mika Asikainen), **18.5.** Köyliö, Kirkkosaari ad. ♂ Ä (Janne Lampolahti).

Sinipyrrstö

(*Tarsiger cyanurus*)

21.5.–6.6. Savukoski, Värriö 2kv ♂ Ä (Tommi Nyman, Pasi Reunanen ym.),

13.6. Kuhmo, Ulvinsalo +2kv ♂ Ä (Ari Rajasärkkä, Antti Below, Erkki Virolai-nen), **20.–29.6.** Kuusamo, Valtavaara W-rinne +2kv ♂ (v) Ä (Jouni Riihimäki, Veli-Matti Multanen, Jorma Hannu ym.), (Heikki Seppänen, Irma Hautala, Kari ja Seija Rannikko).

RK ei edelleenkään hyväksy pelk-kään äänimääritykseen perustuvaa havaintoa sinipyrrstöstä, vaan lintu on myös nähtävä.

Mustapäätasku

(*Saxicola torquata*)

(30,161,17)

4.5. Korppoo, Jurmo Qalalaji *rubicola/hi-bernans* (Jari Helstola, Pekka Alho, Juha-ni Virtanen ym.), **5.5.** Saari, Pohjanranta ♂ (v) (Jari Kontiokorpi, Pertti Hotta, Jou-ko Poutanen), **12.5.** Lemland, Lågskär ♂ (Juha Niemi, Lauri Hänninen), **19.5.** Lemland, Lågskär ♀ alalaji *maura* (v) (Lauri Hänninen, Maria Haanpää, Kari Soilevaara), **22.5.** Pernaja, Hamnskar ♀ alalaji *maura* (v) (Arto Juvonen, Jarmo Pihlainen, Seppo Sarvanne), **22.5.** Kotka, Salminlahti ♂ alalaji *maura* (v) (Hannu Klemola, Hannu Friman), **2.6.** Lohtaja, Marinkainen ♂ alalaji *maura* (Marko Pohjoismäki), **n. 17.6–8.7.** Kuusamo, Kantokylä 2 ♂ alalaji *maura* (Tom Lind-roos) (koiraita oli aluksi yksi ja ilmeisesti vasta heinäkuun alkupuoliskolla kaksi) **31.7.** Ruukki, Revonlahti ad. ♀ alalaji *ru-bicolahibernans* (Harri Taavetti), **25.8.** Luumäki, Heimala Qalalaji *maura* (Pekka Karhu), **29.–30.8.** Pernaja, Labby ♀-puk. alalaji *maura* (v) (Arto Juvonen, Seppo Sarvanne, Matti Seppä ym.), **25.9.** Pyhä-ranta, Rihtniemi ♀-puk alalaji *maura* (Jukka Sillanpää), **26.–28.9.** Mustasaari,

☞ Kuopion Puijolla heinä-elo-kuussa laulellut tulipäähippiäinen oli ensimmäinen reviiä hallinnut yksilö Suomessa. © Heidi Hannula

A Firecrest male in Kuopio in July–August was the first territo-rial bird in Finland.

☞ Taigakirvinen rengastettiin Ou-lussa 24.6. 1993. © Jari Peltomäki
The Olive-backed Pipit was obser-ved in Oulu in June–August for the first time in Europe in summer.

♂ Ruskkouunilintu (vas.) rengastettiin Sääpissä 11.10. yhdessä tiltaltin (oik.) kanssa. © Jari Peltomäki

The Dusky Warbler was ringed on Säppi, western coast. A Chiffchaff (right) is here for comparison.

♂ Töyhtökiuru viihtyi Hangossa 16.10.1993–15.4.1994. © Mika Nieminen

The Crested Lark was observed in Hanko from 16 October 1993 to 15 April 1994.

Östra Norrskär 1kv ♀ r alalaji *maura* (v) (Tapio Aalto, Annika Forsten, Tapani Numminen ym.), 2.10. Mustasaari, Östra Norrskär ♀-puk. alalaji *maura* (Ari Veijalainen, Tapio Aalto, Mauri Jalonen ym.), 9.10. Kristiinankaupunki, Skaftung 1kv ♂ r alalaji *maura* (v) (Jouko Törnqvist, Kari Korhonen, Mauri Koivuluoma), 6.11. Rautalampi, Tyyrinvirta ♂ alalaji *maura* (Jorma Knuutinen, Tuomo Jalkanen, Eila Karki ym.).

Kolmas peräkkäinen hyvä vuosi. Aikuislintuja nähtiin yhtä paljon kuin vuonna 1991, joka on tähänastinen ennätys. *S. t. rubicola/hibernans*-alalajin kahdeksas ja yhdeksäs havainto. Alalajiin *maura* sisältyy myös itäisen *stejnegeri*-alalajin mahdollisuus.

13.10.91 Luvia, Säppi alalaji *maura* (v) (Jyrki Normaja, Hannu Kettunen, Soili Leveelahti ym.), 30.4.92 Helsinki, Niskala 2kv ♂ (Kari Lindblom, Mika Nieminen, Frans Silvenius), 21.5.92 Helsinki, Viikki ♀ alalaji *maura* (Jan Södersved, Markku Mikkola, Timo Pakkala ym.).

Vuoden 1991 yksilömäärä on 17 ja vuoden 1992 26, joista aikuislintujen osuus on 14.

Nunnatasku

(*Oenanthe pleschanka*) (0,9,2)

23.10. Luvia, Säppi ♀ tunnin paikallisena, jonka jälkeen lähti N–NE (v) (Jyrki Normaja, Tom Lindroos, Markku Huhta-Koivisto ym.), 24.–26.10. Korsnäs, Molpe ♀ (v) (Ari Veijalainen ym.).

RK:n työtä tästä vaikeasti tunnettavasta lajista helpotti kummastakin yksilöstä mukaan liitetyt valokuvat

ja yksityiskohtainen puvun kuvaus. Kaikki havainnot on tehty 10.10.–1.11. välisenä aikana ja havaituista 11:stä yksilöstä vain kolme on ollut koiraita ja loput kahdeksan naaraita. Kaikissa tapauksissa RK:lla on ollut määrittelyksen tukena linnusta otetut valokuvat ja pyydystetyistä mittatiedot.

Mustakaularastas

(*Turdus ruficollis*)

(5,12,1)

19.1.–13.3. Helsinki, Vanhankaupunginlahti alalaji *atrogularis* (v) (Heikki Vasamies ym.), (Kari Lindblom, Martti Juonen).

Linnun ikä ja sukupuoli ovat edelleen ratkaisematta. Ensimmäisten valokuvien perusteella ulkolaiset asiantuntijat pitivät lintua joko 1kv-koiraana tai ad.-naaraana.

Viirusirkkalintu

(*Locustella lanceolata*)

(1,12,4)

29.6. Pyhäselkä, Kettämä ♂ Ä (Harri Kontkanen, Ari Parviainen), 4.–24.7. Hankasalmi, Kallioaho ♂ Ä r (v) (Jukka Virtanen, Harri Högmänder, Pekka Kylönen), 17.7.–1.8. Orivesi, Eräjärvä ♂ Ä r (v) (Teemu Lehtiniemi, Sanna Junttanen), 17.7. Hankasalmi, Kivikangas ♂ Ä r (Jukka Virtanen).

Esiintymiskuva noudattelee totuttua: laulava koiras kesällä. Suomessa laji on tavattu ainoastaan kolmasti syksyllä. Sen sijaan Länsi-Euroopan havainnot painottuvat lähes poikkeuksetta syksyyn. Linnut saapuvat Suomeen hyvin myöhään, yleensä

vasta heinäkuussa. Kyseessä lienee normaalin muuttomatkan jatkuminen tavallista pitemmälle. Siperian pesimäpaikoille valtaosa linnuista saapuu kesäkuun toisella viikolla.⁴

Ruokosirkkalintu

(*Locustella luscinioides*)

(0,22,4)

8.5. Ruotsinpyhtää, Laponträsket +2kv ♂ Ä r (v) (Tatu Hokkanen, Ari Eerola, Vesa Hyöryläinen), 10.5. Hollola, Laasonpohja ♂ Ä (ä) (Osma Ruottinen, Juha Jalkanen, Isto Hyvärinen ym.), 18.5. Liperi, Mattisenlahti ♂ Ä (ä) (Petri Hottola ym.), 1.6.–30.6. Valtimo, Kalliojärvi ♂ Ä (Petri Hottola ym.).

Laji tavattiin myös edellisvuotisella pesimäpaikalla Nummi-Pusulassa, mutta tästä ei ole saatu ilmoitusta.

Kenttäkerttunen

(*Acrocephalus agricola*)

(0,23,2)

24.5. Luvia, Säppi r (v) (Ahti Vapaavuori ym.), 14.6. Porvoon mlk, Söderskär r

(Petro Pynnönen, Martti Hario, Kati Könnönen).

Vuoden 1980 ensihavainnon jälkeen laji on tavattu lähes vuosittain.

Rusorintakerttu

(*Sylvia cantillans*)

(3,9,1)

15.5. Lemland, Lågsjär 2kv ♂ r (v) (Juha Niemi, Göran Andersson, Gerts Friman, Bror Johansson, Lauri Hänninen ym.), kuoli ja on nyt tallennettu Helsingin Eläinmuseon kokoelmiin. Yhtä syksyistä lukuun ottamatta havainnot ajoittuvat 16.5.–3.6. väliselle ajalle. Helsingissä nähdyn ensimmäisen yksilön jälkeen kaikki muut on tavattu meren saaristosta.

Hippiäisuunilintu

(*Phylloscopus provegulus*)

(26,281,6)

16.10. Luvia, Säppi (Ahti Vapaavuori, Elisa Vapaavuori), 16.10. Pyhäranta, Rihtniemi (Jukka Sillanpää, Hannu Virtanen), 17.10. Luvia, Säppi (Ahti Vapaavuori).

Näiden lisäksi syksyn 1993 aikana rengastettiin yhteensä kolme yksilöä. 1990-luvun laihat vuodet jatkuvat. 1980-luvulla nähtiin vuosittain keskimäärin 23 kun taas 1990-luvun keskiarvo on tähän mennessä ollut vain 8 yksilöä.

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja hippiaisuunilinnusta.

Taigauunilintu

(*Phylloscopus inornatus*)
(41,366,35)

8.9. Vaasa, Haapaniemi (Aarne Lahti), 11.9. Pattijoki, Yrjänä (Kyösti Karjalainen, Unto Vuopala, Arto Vuorjoki), 11.9. Espoo, Soukka (Bimbi Ollberg), 11.9. Kristiinankaupunki, Skafung (Hannu Koskinen, Timo Palomäki, Petri Rissanen), 12.-14.9. Helsinki, Tähtitorninmäki (Markku Ojala, Biti Ojala ym.), 12.9. Pattijoki, Yrjänä (Jukka Hauru), 13.9. Paimio, Paimionlahti (Matti Lempiäinen), 14.9. Tampere, Kalevankangas (v) (Jouni Riihimäki ym.), 14.9. Pyhäntä, Rihtiniemi (Tapio Aalto, Hannu Klemola, Mika Sjöblom), 16.9. Ruukki, Revonlahti (Harri Taavetti), 18.9. Uusikaupunki, Putsaari (Raimo Heinonen, Raimo Virtanen), 24.9. Eura, Koskeljärvi (Janne Lampolahti), 28.9. Pori, Leveäkari (Jari Lagerroos, Matti Sillanpää), 28.9. Pori, Leveäkari (Kari Lindblom ym.), 2.11. Uusikaupunki, Ketteli (Tapio Aalto, Tom Lindbom, Jukka Sillanpää).

Näiden lisäksi syksyn 1993 aikana rengastettiin yhteensä 11 yksilöä.

11.9.88 Kälvää, Poroluoto (Juhani Hannila), 26.9.92 Helsinki, Tähtitorninmäki (Ilpo Huolman, Hannu Vilppula).

Ennätysvuoden 1988 yksilömäärä nousee 75:een.

RK ei tarkasta enää vuoden 1993 jälkeen tehtyjä havaintoja taigauunilinnusta, vaan havainnot siirtynevät paikallisten ART:ien tarkastettavaksi. Sen sijaan RK tarkastaa edelleen kaikki havainnot humeista, jota pidetään joidenkin asiantuntijoiden mukaan omana lajinaan (määrittämisestä ks. Linnut 4/1993).⁵

Ruskouunilintu

(*Phylloscopus fuscatus*)
(3,33,2)

11.10. Luvia, Säppi 1kv r (v) (Jari Peltomäki, Ulla Peltomäki, Ari Pitkälä), 16.10. Hanko, Halias 1kv r (v) (Tatu Hokkanen, Matti Lehti, Petri Metsälä), 5.-11.10.1982 Kokkola Tankar r (v) (Hannu Tikkanen, Juhani Hannila, Harri Hongell ym.).

Havainnoijat ilmoittivat Kokkolan linnun aikoinaan oikein ruskouunilintuna, mutta RK määrittä valokuvien perusteella linnun siperianuunilinnuksi. Lintu on siis julkaistu aiemmin virheellisesti siperianuunilintuna.⁶

Tulipäähippiäinen

(*Regulus ignicapillus*)
(1,6,1)

28.5. Porvoon mlk, Söderskär r (v) (Karl Selin, Martti Hario, Jukka Lehtonen ym.), 13.7.-23.8. Kuopio, Pihlajaharju r (v) (Heidi Hannula, Heikki Kotilainen, Eelis Rissanen ym.).

Kuopion lintu oli ensimmäinen reviriä pitävä lintu. Ruotsissa on nähty lähes 250 yksilöä vuoteen 1992 mennessä.²

Sepelsieppo

(*Ficedula albicollis*)
(n. 35,72,6)

26.4. Hanko, Tulliniemi r (Karno Mikko-la), 2.5. Korppoo, Jurmo r (Ville-Veikko Salonen, Rurik Baarman, Rolf Karlsson), 2.5. Lemland, Lågskär r (v) (Jukka Jantunen, Panu Kuokkanen, Jukka Hauru ym.), 10.-12.5. Korppoo, Jurmo 2kv r (v) (Raimo Hyvönen, Annika Forsten, Markku Huhta-Koivisto ym.), 14.5. Lemland, Lågskär 2kv r (Lauri Hänninen), 15.-24.6. Kristiinankaupunki, Uimarlahti 2kv r (Mauri Koivuluoma, Kerstin Fritzen, Carl-Anders Lundberg), 28.-29.5.85 Korppoo, Utö r (Jari Helstola, Ari Rivasto), 1.6.87 Lemland, Lågskär r (Visa J. Rauste, Soili Leveelähti, Jukka J. Nurmi).

Pyrstötiainen

(*Aegithalos caudatus*)
(7,5,1)

8.2. Nastola, Mustlammet alalaji *europaeus* (Kari Reinikainen).

Linnussa todettiin *europaeus*-alalajin piirteet. Edellinen havainto on vuodelta 1988

Viitatieäinen (*Parus palustris*)
(n. 5,3,1)

9.10. Helsinki, Santahamina, lyötäytyi sini- ja hömötiaisperveen ja lähti W (Ilpo Huolman, Ilpo Kuusisalo, Tomi Muukkonen ym.).

Edellinen havainto on vuodelta 1988. Yleinen pesimälaji Suomenlahden eteläpuolella ja Ruotsissa, mutta vesistöt toimivat tehokkaana leviämiseestään lajille.

Valkopäätiainen

(*Parus cyanus*)
(6,16,1)

helmikuun loppu-11.4. Joroinen, Kotkalahti (v), (Hannu Laine ym.).

RK odottaa edelleenkin edellisessä katsauksessa valokuvan perusteella hyväksytystä Ruukin Revonlahdesta nähdyistä linnusta havainnoija- ja päivämäärätietoja

Pussitiainen

(*Remiz pendulinus*)
(5,41,2)

2.5. Kotka, Hovinsaari r (Klaus Laine, Tapio Tohmo), 29.-30.5. Vihti, Vanjärvi r (Olavi Väisänen, Heimo Väisänen), 9.5.92 Kotka, Hovinsaari (Seppo Grönlund, Markku Hartama, Juha Viitalo). Hovinsaaren lintu vuodelta 1992 on julkaistu edellisessä katsauksessa päivämäärällä 5.-7.5.1992.

Mustaotsalepinkäinen

(*Lanius minor*)
(28,79,2)

25.-26.5. Korppoo, Jurmo r (v) (Pekka Alho, Jyrki Normaja, Jukka J. Nurmi), 29.-30.6. Helsinki, Niskala (Ilpo Huolman), 12.-14.6.89 Hanko, Täktom (v) (Sampsu Cairenius, Kimmo Hotulainen, Ville Vepsäläinen ym.), 2.8.90 Köyliö, Köyliönjärvi (Seppo Aro, Rainer Aro), 18.-21.7.92 Uusikaarlepyy, Monäs ad. (v) (Jan Södersved ym.), 19.7.92 Uusikaarlepyy, Vexala ad. (v) (Jukka Vierimaa, Juhani Hannila, Kari Koivumäki).

Vuosien 1990 ja 1992 yksilömäärä kohoaa yhdeksään.

Mustapääsirkku

(*Emberiza melanocephala*)
(0,7,1)

6.5. Korppoo, Jurmo r (v) (Hannu Eloranta, Kari Salo, Juhani Helstola ym.).

Rusko-/mustapääsirkku

(*Emberiza brunnicapilla*)
(1,0,2)

19.5. Lemland, Lågskär r (Kari Soilevaara).

9.10.1991 Lemland, Lågskär r-puk. (v) (Harri Kontkanen, Karri Kuitunen, Pekka Saikko ym.).

Edellinen havainto on vuodelta 1965. Lintuja ei pystytty annettujen tuntomerkkien perusteella erottamaan lähes identtisestä ruskosirkusta. Apua ei tuonut liioin ulkomailta saatu asiantuntija-apu.

Todennäköisiä tarha- ja häkkikarkulaisia

Presumed escapes

Tiibetinhanhhi

(*Anser indicus*)

1.6.-10.6. Vuolijoki, Otanmäki ad. (v) (Hannu Rönkkö, Alpo Partimaa, Jouni Ruuskanen ym.), 28.8. Pori, Preiviiki 2 (Janne Lampolahti, Jaana Lampolahti).

Ruotsissa on nähty vuoteen 1992 mennessä n. 280 tiibetinhanhia.

Ruostesorsa

(*Tadorna ferruginea*)
(41,28,1)

12.5. Kuopio, Riistavesi W (Visa Uusi-paikka, Timo Filipoff)

Morsiosorsa

(*Aix sponsa*)
18.4.-31.8.92 Ikaalinen-Suodenniemi, Makkonen ad. r (v) (Hannu Koskinen ym.).

Morsiosorsa viihtyi mandariinisorsan kanssa.

Mandariinisorsa

(*Aix galericulata*)
18.4.-31.8.92 Ikaalinen-Suodenniemi, Makkonen ad. r (v) (Hannu Koskinen ym.).

Kuningasmerikotka

(*Haliaeetus pelagicus*)
(0,1,0)

12.6. Kuusamo, Iso-Kero ad. W (v) (Jouni Riihimäki, Esa, Eero ja Marja-Liisa Riihimäki), 19.6. Mietoinen-Vehmaa, Mynälahti ad. (Jukka Sillanpää, Hannu ja Arja Kornano, Ville-Veikko Salonen ym.).

1.4.92 Maaninka, Lapinjärvet ad. (Veli-Matti Väinänen, Pentti Runko, Juha-Pekka Väinänen).

Nähtiin ensimmäisen kerran Suomessa 1991. Lintu kävi välillä Euroopassa, mutta palasi viettämään kesänsä Suomeen. Ilmeisesti sama lintu löytyi kuolleena Virossa 1993.

Vuorileppälintu

(*Phoenicurus erythrogaster*)
(0,0,1)

11.10.-20.10. Kalvola, Iittala ad. r alalaji *grandis* r (v) (Ari Lehtinen ym.).

Laji on yleinen häkkilintu Euroopassa. Roselaar, jolta RK pyysi lausun-

non tästä linnusta, kertoo Hollannissa olevasta yhdestä lintujen tukku-kauppiaasta, jolla oli sadoittain vuorileppälintuja varastossaan. Tukku-kauppiaalle tulee joka viikko n. 10 000(!) lintua Kiinasta. Kerrallaan häkeissä on noin 50 000-100 000 lintua. Roselaar arvioi, että häkeissä pidetyistä linnuista pääsee joka viikko noin 1 % karkuun. Ja tämä tukku-kauppias on vain yksi monista Hollannissa. Roselaar toteakin kirjeen lopussa hieman lakonisesti, että retkeily Hollannissa ei tuon tapaamiseen jälkeen ole ollut enää niin hauskaa. *P. e. grandis* elää Keski-Aasian vuoristoissa. Se on lyhyen matkan muuttaja ja muuttaa lähinnä korkeussuunnassa.³

Hylätyt havainnot

Records not accepted

Amerikanjääkuikka

(*Gavia immer*)

8.10. Pyhtää, Purola ad. jp., 9.10. Asikkala, Pulkkilanharju tp/juv. S, 24.10. Mustasaari, Valassaalet tp/juv. SW, 5.12. Uusikaupunki, Pullonkari tp/juv. W.

Mustakaulauikku

(*Podiceps nigricollis*)

30.4. Kokkola, Tankar, 31.5.92 Virolahti, Vähäharvajanniemi jp E/N/NE

Suula

(*Morus bassanus*)
13.1. Kokemäki, Korkeasuo 8 ad. ja 3 juv. SW, 22.8. Inkoo, Degerön edusta ad. ja juv./subad., 9.9. Virolahti, Kellolahti juv.

Jalohaikara

(*Egretta alba*)
18.5.91 Veteli, Räyrinki.

Punakaulahanhi

(*Branta ruficollis*)
27.9. Pori, Isosanta.

Beringinhanhi

(*Anser canagicus*)
17.5. Porvoon mlk, Tunnholmen ad. NE.

Amerikanhaapana

(*Anas americana*)
25.5. Korppoo, Wattkast ad. r

Amerikantelkkä

(*Bucephala islandica*)
3.6.92 Kesälahti, Mäntyniemi nuori r

Käärmeotkot

(*Circaetus gallicus*)
16.5. Paimio, Paimionlahti N.

Arosuohaukka

(*Circus macrourus*)
16.5. Kirkkonummi, Estby 2kv NE, 29.8. Dragsfjärd, Lööv juv., 29.8. Vantaa, Västerkulla r, 5.9.92 Siuntio, Sunnanviki 1kv.

Niittysuohaukka

(*Circus pygargus*)
19.5. Inkoo, Degerby r, 19.5., 13.6. ja 20.8. Mustasaari, Tölby r, 22.5. Kirkkonummi, Saltfjärd 2kv r, 25.5. Dragsfjärd, Björkboda +2kv r, 29.8. Dragsfjärd, Björkboda 1kv N/NE.

Pikkukiljukoika*(Aquila pomarina)*

16.5. Kotka, Kymnlinna subad./ad. N.
 20.5. Kirkkonummi, Saltfjärden ad. 20.5.
 Luvia, Peränylä subad. N. 8.8. Helsinki,
 Kyläsaari subad./ad. W. 8.8. Helsinki,
 Niskala subad./ad. SW.
 19.9.92 Kirkkonummi, Saltfjärden 2kv.

Kiljukoika (*Aquila clanga*)

21.5. Virolahti, Viikkiläntura subad./ad. NE/W.

17.5.92 Hailuoto, Marjaniemi 2kv,
 18.5.92 Vehkalahti, Tompurinmäki sub-
 ad./ad.

Arokotika (*Aquila nipalensis*)

18.5. Virolahti, Kuorsalo ad.

Punajalkahaukka*(Falco vespertinus)*

9.5. Kesälahti, Mäntyniemi ♂N, 1.6. Iitti,
 Lyötilä ad. ♂, 4.6. Hämeenlinna, Katinen
 ad. ♂NW, 11.6. Kitee, Kiteenjärvi ad. ♂
 NE, 19.6. Kuusamo, Teeriranta ♂, 28.8.-
 29.8. Dragsfjärd, Lövä Q. 3.9. Kalvola, Va-
 najanseki ad. ♂N, 5.9. Lapua, Hirvijärven
 allas juv., 11.9. Liminka, Virkkula 1kv.
 20.8.92 Maaninka, Lapinjärvet + 1kv ♂

Tunturihaukka*(Falco rusticolus)*19.10. Espoo, Tapiola 1kv, 22.10. Siilin-
järvi, Kk SSE.

11.1.92 Kokkola, Ykspihlaja.

Muuttohaukka*(Falco peregrinus)*17.4.-1.5.92 Orimattila, Ruha-Pukkila,
Kantele ad. alalaji *calidus*.**Pikkuhuitti** (*Porzana parva*)

17.5. Ruotsinpyhtää, Lappom ♂Ä, 20.5.
 Anjalankoski, Suurjärvi QÄ, 21.5. Vehka-
 lahti, Salminlahti ♂Ä, 1.6. Iitti, Kausala
 ♂Ä, 8.6. Ruotsinpyhtää, Teutjärvi ♂Ä.

Rusokaulasirri*(Calidris ruficollis)*

27.6. Lohtaja, Vattajankärki ad.

Tundrasirri (*Calidris mauri*)

27.7.-28.7. Kokkola, Ykspihlaja 1kv.

Lampiviklo*(Tringa stagnatilis)*7.5. Espoo, Laajalahti, 30.5. Kalajoki, Jo-
kisuu NE.

1.6.91 Nilsilä, Ruokosjärvi.

Isokihu (*Stercorarius skua*)

23.10. Kokkola, Tankar SW.

14.7.89 Pattijoki, Pattijokisuu +2kv NW.

Mustanmerenlokki*(Larus melanocephalus)*

19.4. Helsinki, Santahamina ad. SW.

Selkälökki (*Larus fuscus*)1.5. Pyhtää, Ormskär ad. alalaji *interme-
dius*.**Grönlanninlokki***(Larus glaucoides)*

7.4. Kokkola, Sokoja 2-3kv.

Ruusulökki*(Rhodostethia rosea)*

7.9. Hanko, Vedagrundet.

Ruusutiira (*Sterna dougallii*)

26.4. Luvia, Säppi.

Riuttatiira*(Sterna sandvicensis)*

14.4. Parainen, Granvik ad. E.

30.7.91 Vehkalahti, Ulko-Tammio S/SE.

Hieta-/riuttatiira*(G. nilotica/S. sandvicensis)*22.5. Kirkkonummi, Porkkala, 23.5. Vi-
rolahti, Hurppu ad.**Pikkuruokki** (*Alle alle*)

8.11. Kuopio, Keskusta.

Mehiläissyöjä*(Merops apiaster)*

13.7. Brändö, Baggholma.

Vihertikka (*Picus viridis*)

19.9. Riuhimäki, Korttionmäki.

Lyhytvarvasiuru*(Calandrella brachydactyla)*23.5. Kotka, Hovinsaari, 20.6. Saltvik,
Hagasläten ♂Ä.

13.9.92 Inkoo, Sommarö NE/W.

Töyhtökiuru*(Galerida cristata)*

11.7. Vöyri, Larven.

Isokirvinen*(Anthus novaeseelandiae)*

20.5. Pori, Kirrinsanta, 12.7. Hämeenlin-
 na, Ahvenisto, 4.9. Oulu, Orikari, 22.9.
 Helsinki, Keskusta, 8.10. Luhanka, Ri-
 siniemi, 9.10. Asikkala, Kurhila SSE.

Nummikirvinen*(Anthus campestris)*5.8. Siuntio, Myrans ad, 11.10. Eckerö,
Signilskär.**Tundrakirvinen***(Anthus gustavi)*

4.9. Oulu, Orikari.

Västäräkki (*Motacilla alba*)

toukokuu 1991 Joensuu, Kuhalahti ad.
 ♂ alalaji *yarellii*.

Etelänsatakieli*(Luscinia megarhynchos)*

6.6. Lohtaja, Ohtakari ♂Ä.

Sinipyrstö*(Tarsiger cyanurus)*24.6. Pudasjärvi, Syöte, Tunturivaara ♂
Ä, 24.9. Sotkamo, Vuokatti ♂Ä.**Viirusirkkalintu***(Locustella lanceolata)*5.6. Inkoo, Strand ♂Ä., 21.7. Värtsilä,
Säiperi ♂Ä.**Pikkukultarinta***(Hippolais caligata)*11.6. Eura, Honkelahti ♂Ä, 6.9.92 Loh-
taja, Ohtakari.**Ruskokerttu** (*Sylvia undata*)

4.8. Mustasaari, Vallvik.

Taigauunilintu*(Phylloscopus inornatus)*24.9. Parainen, Lielax, 1.10. Ruukki, Re-
vonlahti.**Tiltalti***(Phylloscopus collybita)*23.10. Eckerö, Styringsudden alalaji
tristis.**Pussitiainen***(Remiz pendulinus)*

7.11. Korppoo, Utö 1kv.

Punakottarainen*(Sturnus roseus)*

21.6.91 Mustasaari, Brändövik ad.

Mustapääsirkku*(Emberiza melanocephala)*

2.5. Nivala, Erkkilä ♂.

Korjaukset**Corrections****Punakaulahanhi** (*Branta ruficollis*)Punkaharju, Hirvikoski 23.10.1987
p.o. 23.9.1987, *Lintumies* 23: 189.**Kiitokset**

Hannu Jännes luki käsikirjoituksen ja
 teki siihen lukuisia korjaus ehdotuksia.

**Summary: Rare birds in
Finland in 1993**

This is the 19th annual report of the Ra-
 rities Committee in Finland. It lists a total
 of 420 records for the year 1993 of which
 75 % have been accepted. Several re-
 cords which are waiting for verification
 and still under consideration will be pub-
 lished in the committee's next reports.
 Corrections, rejected records and re-
 cords of birds not considered to be ge-
 nuine vagrants are listed separately. The
 details included for each records are:
 date and locality, number of birds if more
 than one, other details if known (kv =
 calendar year, jp = adult breeding pluma-
 ge, tp = winter plumage, vp = transient
 plumage, ♀puk. = female plumage, ♂
 puk. = male plumage, Ä = singing, r =
 ringed, m = migrating, (v)/(ä) = photo-
 graphed/tape recorded (and this eviden-
 ce seen or heard by the committee). The
 three numbers in brackets after each spe-
 cies's name give the total individuals ob-
 served in Finland (1) before 1975, (2) in
 the period of 1975-1992, and (3) in 1993
 respectively.

In spring "common rarities" like
 Montagu's Harrier *Circus pygargus*,
 Red-footed Falcon *Falco vespertinus*
 and Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis*
 occurred in high numbers. Of the more
 rare species the Pallid Harrier *Circus
 macrourus* occurred in record numbers.
 Two new species to Finland were repor-
 ted: the Madeiran Storm-petrel
Oceanodroma castro end of January on
 Central Finland and the Slender-billed
 Gull *Larus genei* from 23 May to 22 June
 on the west coast. *Oceanodroma castro*
 died soon after it was found. Other top-
 rarities recorded during the year were
 Booted Eagle *Hieraaetus pennatus* (se-
 cond and third record), Ross's Gull *Rho-
 dostethia rosea* (fourth record) and
 Black-throated Accentor *Prunella atro-
 gularis* (second record). Sensational was
 the breeding record of a mixed pair by
Circus macrourus male and *Circus py-
 gargus* female. They raised three hybrid-
 young. Second record of Snow Goose's
Anser caerulescens blue phase was also
 noteworthy.

In autumn all the Siberian passe-
 rines occurred in low or moderate num-
 bers.

Kirjallisuus

- Antikainen, E. & Sorvari, V.-M. 1985:
A mixed pair of Yellow Wagtails
Motacilla lutea and *M. flava* fla-
va in Sonkajärvi, North Savo. -
Ornis Fennica 62:108.
- Bentz, P.-G. & Wirdheim, A. 1993:
Fågelläret. - Vår Fågelvärld,
supplement 19, Stockholm.
- Cramp, S. & Simmons, K. E. L. (eds.)
1988: The Birds of the Western
Palearctic. V. - Oxford.
- Cramp, S. & Simmons, K. E. L. (eds.)
1992: The Birds of the Western
Palearctic. VI. - Oxford.
- Jännes, H. 1993: Kashmiruunilintu
- vieras kaukaa kaakosta. - *Lin-
nut* 28(4):28-30.
- Mikkola, K. 1983: Rariteettikomitean
hyväksymät vuoden 1982 har-
vinaisuushavainnot. - *Lintu-
mies* 18:155.
- Lewington, I., Alström, P & Colston,
P. 1991: Field Guide to the Rare
Birds of Britain and Europe. -
HarperCollins, Lontoo.
- Rogers, M. J. 1994: Report on rare
birds in Great Britain in 1993. -
British Birds 87:503-571.

Kirjoittajien osoitteet/**Authors' addresses:**

Kylänvanhimmantie 22 B 3

00640 Helsinki (PJN)

Uudentuvankatu 6 A 29

20740 Turku (TL)

PL 20

21531 Paimio (TN)